

Fredag den 5. november 2010 (D)

1

13. møde

Fredag den 5. november 2010 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om ændring af lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg. (Valgret til og valgbarhed for EU-diplomater m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 06.10.2010).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af lov om konkurrencemæssig ligestilling mellem kommuners og regioners egenproduktion og køb af ydelser hos eksterne leverandører i relation til udgifter til merværdiafgift m.v. samt om Momsfondet. (Nedlæggelse af Momsfondet). Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 14.10.2010).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af EU-regler om fremme af renere og mere energieffektive køretøjer til vejtransport m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 07.10.2010).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Affaldshierarki, nationale affaldshåndteringsplaner og nationale affaldsforebyggelsesplaner).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 12.10.2010).

5) Valg af 7 medlemmer og stedfortrædere til Natur- og Miljø-klagenævnet for perioden 1. januar 2011 til 31. december 2014.

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Forslag til lov om private fællesveje. (Lovforslag nr. L 48),

Frank Aaen (EL) m.fl.:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af FN's konvention om beskyttelse mod tvungne forsvindinger.

(Beslutningsforslag nr. B 22) og

Ida Auken (SF), Mette Gjerskov (S), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL):

Om nye klimainitiativer.

(Forespørgsel nr. F 8).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af folketingstidende.dk. (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om ændring af lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg. (Valgret til og valgbarhed for EU-diplomater m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 06.10.2010).

Kl. 10:01

Forhandling

 $\boldsymbol{Tredje\ næstformand\ (Holger\ K.\ Nielsen):}$

Forhandlingen er åbnet. Fru Sophie Løhde.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Lovforslaget her vedrører en ændring af lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale og regionale valg og indebærer, at herboende diplomater fra andre EU-lande fremover efter anmodning kan optages på valglisten i deres bopælskommune og derved kan udøve deres stemmeret og stille op til henholdsvis kommunalbestyrelsesvalg, regionrådsvalg samt europaparlamentsvalg i Danmark.

Lovforslaget er konkret foranlediget af en henvendelse fra Europa-Kommissionen, som anfører, at Danmark efter EU-retten er forpligtet til at give herværende EU-diplomater ret til at stemme og stille op til europaparlamentsvalg samt kommunalbestyrelsesvalg og regionrådsvalg på samme betingelser som statsborgere i Danmark. Vi er altså som alle andre EU-lande forpligtet qua EU-retten til at gennemføre det, som følger af EU-retten, og med lovforslaget ajourfører

vi på den måde den danske valglovgivning i fuld overensstemmelse med EU-retten, ved at vi også i Danmark udvider personkredsen, der har valgret og valgbarhed til de førnævnte valg.

Vi noterer os, at ministeren har imødekommet en række af bemærkningerne fra bl.a. Kommunernes Landsforening og Danske Regioner ved at foretage en række præciseringer i lovforslagets almindelige bemærkninger, og vi kan i Venstre bakke op om, at vi med lovforslaget gennemfører det, som vi i forvejen er forpligtet til gennem EU-retten.

Kl. 10:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 10:02

Line Barfod (EL):

Jeg synes jo, det er fint, at regeringen fremsætter forslag om at udvide valgretten. Jeg skal bare høre, hvordan det stemmer overens med det forslag, som vi behandlede tidligere i år, om, at man valgte at fratage nogle mennesker valgretten til kommunal- og regionsvalg. Hvad er sammenhængen for Venstre i, at man fratager nogle mennesker valgretten og her mener, at der er nogle andre, der skal have den?

Kl. 10:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:03

Sophie Løhde (V):

Vi gennemfører ene og alene det her lovforslag, fordi vi er forpligtet til det af EU-retten.

Kl. 10:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 10:03

Line Barfod (EL):

Betyder det, at Venstre egentlig helst ikke ville have udvidet valgretten her, og at man sådan set egentlig er imod det, men blot mener, at man skal leve op til sine forpligtelser over for EU?

Kl. 10:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:03

Sophie Løhde (V):

Jeg kan gentage mit svar fra før, og det er jo også et svar på det spørgsmål, som Line Barfod stiller, nemlig at vi gennemfører det her lovforslag, fordi vi er forpligtet til det gennem EU-retten. Det er derfor, det her lovforslag er fremsat.

Kl. 10:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Da den socialdemokratiske ordfører ikke kunne være til stede i dag, skal jeg her læse ordførertalen op:

Hos Socialdemokraterne har vi en lang og stolt tradition for at kæmpe for at udvide demokratiet, og den kamp fortsætter vi også gerne her i salen i dag for de EU-diplomater og pårørende, som lovforslaget her handler om. Forslaget går ud på at give EU-statsborgere, der er udsendt som diplomater i Danmark, og deres medfølgende husstande svarende til den personkreds, der er registreret i Udenrigsministeriets protokol, mulighed for at stemme og stille op ved valg til Europa-Parlamentet og til kommunal- og regionsvalg i deres bopælskommune og -region.

Lovforslaget er affødt af en klage til Europa-Kommissionen fra ansatte på EU's miljøagentur her i Danmark. De har klaget over, at de ikke kunne få lov til at stemme, og det er ifølge Europa-Kommissionen i strid med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, som vi fra Danmark jo ellers har tilsluttet os.

Når EU-borgere her ikke allerede har den stemmeret, som andre EU-statsborgere ellers har, skyldes det, at de på grund af deres særlige arbejdsforhold ikke opfylder bopælskravet og ikke er registreret i cpr-registeret, sådan som den nuværende danske lovgivning forudsætter. Imidlertid er der jo tale om mennesker, som bor og arbejder og har deres hverdag her, og som derfor naturligt gerne vil have lov til at deltage i det demokratiske liv, og det synes Socialdemokraterne at de skal have lov til.

Når det er sagt, er vi trods alt ikke blinde for, at der kan være særlige udfordringer, sådan som både KL og Danske Regioner har anført i deres høringssvar, især hvad angår skismaet mellem diplomatisk immunitet og valgreglerne om fortabelse af valgret. Derfor er vi rigtig godt tilfredse med, at høringssvarene har foranlediget ministeren til at lave en præcisering af dette i bemærkningerne til lovforslaget.

Vi kan på den baggrund støtte lovforslaget.

Kl. 10:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Ordførerne før mig har været lidt inde på, hvad det her lovforslag egentlig drejer sig om, så jeg skal undlade at fortælle om, hvad der teknisk står i oplægget fra ministeren og i forslagets enkelte punkter.

Men det er jo sådan, at hvis man kigger på forslaget, er der sådan set tale om ændringer af to forskellige, eksisterende love, nemlig loven om kommunale og regionale valg og loven om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet. I den anledning vil jeg gerne sige, at vi fra Dansk Folkepartis side synes, det måske er lidt forkert, for ikke at sige meget forkert, at man har valgt at lægge de to forskellige forslag ind i det samme lovforslag, for vi synes, det er to principielt forskellige valglove, forslaget tager udgangspunkt i.

Det, der er helt grundlæggende for Dansk Folkeparti, er jo, at vi hele tiden har sagt, at vi synes, Danmark skaber signalforvirring, ved at man nogle gange har stemmeret og andre gange ikke har det. Vi synes, det er mere logisk at sige, at danske statsborgere har stemmeret ved danske valg, og det betyder jo, at hvis man bor i Danmark og ikke er dansk statsborger, skal man heller ikke have stemmeret til danske valg. Det er også en af årsagerne til, at vi tidligere fik lavet en ændring, således at man nu i forbindelse med den valglov, der er, skal have haft fast bopæl i Danmark i 4 år som EU-borger eller som borger fra Norge eller Island, efter at man i hvert fald før kunne have udnyttet sin stemmeret allerede efter 3 år i Danmark.

Vi synes, det er forkert, at man kan stemme ved danske valg, hvis man ikke er dansk statsborger, og derfor kan vi ikke tilslutte os de to forslag, der ligger i forslaget her. Men jeg vil gerne sige, at vi vil kigge på, om det ikke ville være en fordel, hvis vi fik opdelt lovforslaget i to forskellige lovforslag, således at vi fik et om valg til Euro-

pa-Parlamentet og et om valg til kommuner og regioner. Det er et forslag, som vi i hvert fald vil give videre.

Det, der også er grundlæggende problematisk, med hensyn til, at man skal kunne stemme og blive opstillet ved europaparlamentsvalg – det synes jeg giver et skisma i sig selv – er jo, at Danmark har 13 pladser i Europa-Parlamentet. Fra Dansk Folkepartis side synes vi ikke, det kan være rimeligt, at man opstiller kandidater, som ikke er danske statsborgere, til de 13 pladser, som Danmark besidder i Europa-Parlamentet. Vi synes, det virker underligt, og at det over for vælgerne virker som en mærkelig måde at praktisere den danske valglov på. Vi synes, det er forvirrende, og vi synes også, det her er et forvirret lovforslag, som blander to forskellige valglove sammen. Vi synes også, det er et udtryk for, at det faktisk er valgloven samlet set, der skulle ændres, og ikke det her, der skal tilføjes.

På den baggrund kan vi afvise lovforslaget.

Kl. 10:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 10:08

Line Barfod (EL):

Jeg skal bare være sikker på, at det er rigtigt forstået, at Dansk Folkeparti ønsker, at man yderligere skal indskrænke demokratiet i stedet for at udvide det en lillebitte smule, som det her forslag lægger op til, og at Dansk Folkepartis holdning sådan set er, at demokratiet skal være noget eksklusivt for så få mennesker som muligt og ikke skal være noget, som omfatter alle de mennesker, der bor i et land.

Kl. 10:09

$\boldsymbol{Tredje\ næstformand\ (Holger\ K.\ Nielsen):}$

Ordføreren.

Kl. 10:09

Hans Kristian Skibby (DF):

Fru Line Barfod kender jo udmærket Dansk Folkepartis holdning til demokratiet. Vi er faktisk varme tilhængere af demokrati, og derfor er vi selvfølgelig også tilhængere af den måde, hvorpå det praktiseres i Danmark. Jeg tror faktisk, at hvis man kigger uden for landets grænser, opleves Danmark som værende et meget demokratisksindet land at leve i og også som et land, hvor der er styr på demokratiet.

Men det ændrer jo ikke ved vilkårene ved danske valg. Her synes vi, at man også skal kigge på, hvem der skal have stemmeret ved danske valg. Vi synes, det ville være helt legitimt at sige, at danske statsborgere har stemmeret ved danske valg, og at udenlandske statsborgere ikke har stemmeret ved danske valg. Det synes vi ville være den bedste måde at praktisere det på, og det ville også give en større grad af forståelse for valgloven, frem for som det er nu, hvor den er meget indviklet, og hvor det er forskellige regler, der gør sig gældende, når det drejer sig om kommunale og regionale valg, og igen andre regler, når det drejer sig om folketingsvalg, og så helt tredje valgregler – kan vi nu se – når det drejer sig om valg til Europa-Parlamentet.

Så vi har styr på demokratiet.

Kl. 10:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 10:10

Line Barfod (EL):

Jeg bryder mig ikke om, at demokrati er noget, man har styr på. Jeg synes sådan set, at demokrati bør være det stik modsatte, nemlig noget, hvor der er mange mennesker med, og derfor er der ikke én eller et parti, der kan have styr på det.

Jeg kan forstå, at Dansk Folkeparti mener, at i et demokratisk land skal demokratiet kun omfatte dem, der er kommet igennem den meget, meget svære proces, som det efter Dansk Folkepartis mening skal være at blive statsborger. Alle andre mennesker i det land, uanset om de lever i det hele deres liv og er født og opvokset der, har boet og arbejdet der i måske 40-60 år, men ikke opfylder de meget snævre betingelser for statsborgerskab, skal efter Dansk Folkepartis opfattelse ikke være en del af demokratiet. Man skal altså have Aog B-borgere i samme land.

Kl. 10:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:11

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo altid lidt morsomt, når Enhedslisten ytrer sig om demokrati og folkestyre her i Folketinget, i og med at partiet jo efter min opfattelse er ganske autonomt, hvad angår demokratiopfattelse. Det kan man så grine ad eller lade være.

Men jeg synes da, det er værd at pointere, at netop Enhedslisten, som fru Line Barfod repræsenterer, er et parti, som til tid og evighed hylder partilistesystemet, som giver partiet magten til at vælge, hvem der skal vælges for Enhedslisten, og hvor det ikke er borgerne, der skal bestemme, hvem der bliver valgt for Enhedslisten. Derfor synes jeg, at det lyder lidt hult, når man begynder at klandre Dansk Folkepartis demokratiopfattelse.

Kl. 10:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Meta Fuglsang som ordfører for SF.

Kl. 10:11

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Jeg vil heller ikke gå ind i nogle lange tekniske udredninger om, hvad det her lovforslag indebærer, for det er der redegjort for tidligere. Jeg vil bare kort sige, at det her lovforslag jo udvider den personkreds, der har valgret og valgbarhed ved valg af medlemmer til Europa-Parlamentet i Danmark og ved kommunale og regionale valg. Det hilser vi velkomment at man udvider den kreds og dermed giver en større kreds af personer mulighed for at deltage aktivt i det demokrati, som jo så også bliver en del af den her debat, kan jeg hø-

I praksis er det et mindre antal personer, som vil benytte sig af den her mulighed, så de principielle konsekvenser af det her forslag er nok større end de praktiske konsekvenser af det – men ikke desto mindre synes vi, at det er et vigtigt skridt og noget, som vi bestemt kan støtte

Forslaget har jo været til høring hos KL, Danske Regioner og Institut for Menneskerettigheder, og vi kan se, at der har været nogle bekymringer og bemærkninger i de høringssvar, der er kommet, og det har man lyttet til i forbindelse med det lovudkast, der nu ligger her. Vi er glade for, at man lytter til de bekymringer, der kommer til udtryk i høringssvarene, og ser frem til det fortsatte arbejde med lovforslaget. Vi kan støtte det, som det ligger her.

Kl. 10:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Tage Leegaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:13

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

De Konservative støtter lovforslaget, men da den konservative ordfører på området, hr. Rasmus Jarlov, desværre ikke kan være her, har jeg lovet at give en begrundelse for vores støtte.

Vi i Det Konservative Folkeparti er grundlæggende tilhængere af Den Europæiske Union og af fri bevægelighed inden for EU. Til denne frie bevægelighed og mulighed for at bosætte sig overalt i Europa følger også nogle borgerrettigheder. En af disse rettigheder er, at man kan stemme til lokalvalgene. Det må nærmest betegnes som et hul i loven, at diplomater og andre udsendte som de eneste EU-borgere ikke kan stemme, fordi de er opført i Udenrigsministeriets såkaldte protokol i stedet for i folkeregisteret. Det giver ikke rigtig nogen mening, og derfor retter vi det hermed.

Dette må siges at være en udramatisk lovændring. Antallet af personer, som herved får stemmeret, er lille, og derfor ser vi ikke det store drama i denne lovændring, og som sagt kan Det Konservative Folkeparti støtte lovændringen.

Kl. 10:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Erika Lorentsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Vi skal overholde vores forpligtelser i forhold til EU-retten, og jeg finder det også positivt, at diplomater, der bor her i landet, kan stemme. Så Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 10:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er også positiv over for forslaget. Vi mener, at det er afgørende at se på, hvordan vi kan udvide demokratiet, få mere og mere demokrati. Vi synes, at det var et meget stort tilbageskridt, da regeringen tidligere i år besluttede for første gang i nyere tid at fratage mennesker stemmeretten og indskrænke demokratiet. Det mener vi er den helt forkerte vej at gå. Vi har brug for meget mere demokrati, ikke for mindre demokrati.

Hvis vi gerne vil have, at de borgere, der bor i Danmark, skal være en del af samfundet, så er det afgørende, at vi inddrager dem i demokratiet. Der er rigtig, rigtig gode erfaringer fra dengang, man gav alle borgere i kommunerne mulighed for at stemme, når de havde boet der i 3 år, for det betød, at langt flere engagerede sig i demokratiet. Rigtig mange borgere er blevet en afgørende og meget væsentlig del af vores demokrati.

Derfor var det en katastrofe, at Venstre og Konservative bøjede sig for Dansk Folkeparti og gik med til at indskrænke demokratiet, selv om det kun var med 1 år. Bare det, at man begynder at betræde den vej og tager stemmeretten fra grupper af befolkningen, mener vi er helt, helt forkert.

Det forslag, der ligger her, drejer sig jo om en lillebitte gruppe, men vi støtter, at de får den stemmeret og valgret. Vi vil så gerne under udvalgsarbejdet have lidt mere oplysning om det her med diplomatisk immunitet. Jeg har set, at der står noget nu i bemærkningerne om, at der kan være andre forhold, der kan føre til, at man ikke kan sidde i kommunal- eller regionsråd, når man er udsendt diplomat el-

ler medarbejder og har diplomatisk immunitet. Jeg vil gerne have forklaret, hvad det er for nogle forhold, for der er jo et problem med, når man sidder i en kommunalbestyrelse eller i et regionsråd, at man jo skal kunne stå til ansvar for det, man foretager sig. Det er hele ideen med, at vi har nogle mennesker siddende der, at de også kan stilles til ansvar for deres beslutninger. Hvis man, fordi man har diplomatisk immunitet, ikke kan stilles til ansvar for sine beslutninger, så har vi et problem, og derfor vil vi meget gerne under udvalgsarbejdet have præciseret, hvad det er, ministeriet mere konkret forestiller sig med det, der står i bemærkningerne nu på baggrund af høringssvarene fra KL og Danske Regioner.

Kl. 10:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 10:17

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er glad for at kunne konstatere, at der er tilslutning til forslaget. Det er ikke nogen stor sag. Der er sandsynligvis kun ganske få herværende EU-diplomater, som vil bede om at blive optaget på valglisten, men når vi fra Kommissionen får at vide, at vi på dette punkt ikke opfylder forpligtelser, vi har indgået efter traktaten, så er der kun ét at gøre for en regering, og det er at sørge for at få bragt tingene i orden, og jeg er glad for, at et stort flertal i Folketinget er enige med os i det. Begrundelsen for regeringens lovforslag er altså lidt mindre højtflyvende end den begrundelse, som blev givet af den socialdemokratiske ordfører.

Det handler først og fremmest om at få bragt en sag på plads, som vi er forpligtet til at bringe på plads. Det er ikke nogen stor sag, for der er antagelig kun ganske få, som vil benytte sig af den rettighed, de får her. Og hvis man spørger, om hele det apparat med lovgivning og brev ud til valgbestyrelser osv., ikke er for meget at gøre ud af det, så er svaret, at vi er forpligtet til det, og så er der kun ét at gøre, og det er at tage fat i sagen.

Med hensyn til spørgsmålet om diplomater og deres immunitet, som fru Line Barfod spørger om, kan jeg sige, at det jo altså er noget, der er endnu mere teoretisk: Det handler om en EU-diplomat, som beder om at blive optaget på valglisten, men som har begået noget, som han ikke kan straffes for, fordi han er immun. Og hvad så? spørger fru Line Barfod så. Altså, en EU-diplomat, som bliver straffet for en handling, som i almindeligt omdømme gør vedkommende uværdig til at være medlem af et kommunalt eller regionalt råd, kan fratages sin valgbarhed efter reglerne i den kommunale og regionale valglov, akkurat som alle andre.

Det er rigtigt nok, at en person, der har diplomatstatus, ikke vil kunne retsforfølges i Danmark; det siger Wienerkonventionens artikel 31. Men uanset dette er det jo ikke sådan, at diplomater ikke skal overholde reglerne i de lande, hvor de bor, det er de nemlig også forpligtet til ifølge Wienerkonventionen, og derfor har hjemlandene også mulighed for at ophæve deres diplomaters immunitet i de tilfælde, hvor det findes nødvendigt, f.eks. hvor de har begået en strafbar handling i modtagerlandet. Sådan er Wienerkonventionens regler altså, og når man lægger den ved siden af EU-traktaten, får man det lovforslag, som regeringen her har fremsat.

Vi sikrer med lovforslaget, at EU-diplomater opfylder bopælskravet, for at de får valgret og valgbarhed, og for at de kan blive optaget på valglisten, og jeg vil gerne understrege, at de kun bliver optaget på valglisten, hvis de har bedt om at blive optaget på valglisten, og det er vel at mærke i den kommune, hvor de bor. Og derfor kan man sige, at det er en meget lille gruppe. Der er ca. 1.600 EU-diplomater i Danmark, som fremover – muligvis – vil kunne stemme og stille op til europaparlamentsvalg og kommunale og regionale valg, men i praksis vil der være væsentlig færre, som vil anmode om at komme på valglisten. Det er jeg helt sikker på, og jeg tror, der går lang tid,

før vi får den første, som stiller op til Parlamentet eller til regionale og kommunale råd.

Jeg vil dog lige nævne, at jeg faktisk har en tidligere ministerkollega, som stiller op til byrådsvalg i Tyskland. Så der er altså danskere, der har benyttet sig af, at andre lande allerede har implementeret de regler, som regeringen her foreslår for Folketinget.

Kl. 10:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af lov om konkurrencemæssig ligestilling mellem kommuners og regioners egenproduktion og køb af ydelser hos eksterne leverandører i relation til udgifter til merværdiafgift m.v. samt om Momsfondet. (Nedlæggelse af Momsfondet).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder). (Fremsættelse 14.10.2010).

Kl. 10:22

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Fru Sophie Løhde som ordfører for Venstre. Kl. 10:22

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Selv om lovforslaget har en meget lang titel, er det den sidste del af det oplæste, der er relevant, idet det konkrete indhold i lovforslaget her vedrører en nedlæggelse af det kommunale momsfond. Formålet med nedlæggelsen er at sikre en øget sammenhæng i fordelingen af midler til analyse- og forskningsvirksomhed, og nedlæggelsen af Momsfondet er en del af »Aftale om genopretning af dansk økonomi« og dermed en del af regeringens og Dansk Folkepartis forslag til budgetforbedringer på det statslige område.

Med lovforslaget forudsættes det, at det årlige tilskud til Momsfondet bortfalder den 1. januar 2011, og at 180 mio. kr. af fondets egenkapital overføres til statskassen umiddelbart efter lovens ikrafttræden, sådan at lovforslaget samlet forventes at tilvejebringe et provenu til statskassen på 236,6 mio. kr. i 2011 og 56,6 mio. kr. årligt herefter.

Af høringssvarene til lovforslaget er det naturligvis ikke overraskende at se, at Kommunernes Landsforening, KL, ikke er enig i beslutningen om at nedlægge det kommunale momsfond. Til gengæld er det vigtigt at pointere, at det naturligvis fremadrettet fortsat er vigtigt at prioritere forskningsindsatsen på det kommunale og regionale område, og med lovforslaget foreslås det derfor også, at finansieringen af Momsfondets nuværende tilskud til forskningsinstitutionerne Anvendt Kommunal Forskning, Dansk Sundhedsinstitut og Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut ikke bortfalder, men i stedet foreslås omlagt, så finansieringen sker via finansloven i 2011,

svarende til fondets nuværende tilskud til AKF, KREVI, DSI og de to lønningsnævn.

Samtidig er det naturligvis vigtigt at understrege, at kommuner og regioner fortsat har ansvaret for at sikre efter- og videreuddannelse af deres medarbejdere, som er en del af deres opgaveportefølje og almindelige drift og dermed en del af deres prioritering, for at sikre, at medarbejdere i kommuner og regioner modtager efteruddannelse. Men selv om lovforslaget ikke er groet i baghaven hos KL, vil vi dog gerne i Venstre kvittere for KL's tilfredshed med, som det fremgår af høringssvaret, at der i lovforslaget lægges op til, at der vedtages en 2-årig overgangsperiode til afvikling af Momsfondets aktiviteter, sådan at afviklingen sker på en smidig og ordentlig måde. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at nedlæggelsen naturligvis sker i tæt samarbejde med de kommunale parter.

Jeg skal på den baggrund meddele, at vi i Venstres støtter det fremsatte lovforslag.

Kl. 10:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Da den socialdemokratiske ordfører ikke kan være til stede, skal jeg læse talen op.

Færre penge til velfærd, færre penge til fællesskabet og færre penge til forskning og uddannelse, det er regeringens politik. Det er den politik, regeringen allerede i sommer lagde frem i sin såkaldte genopretningsplan, en plan, der bryder mere ned, end den retter op.

Lovforslaget her handler om den kommunale Momsfond, et foretagende, der formentlig ikke ligefrem er et emne, de fleste drøfter over aftenkaffen, ligesom spørgsmålet om, hvorvidt dette lovforslag skal vedtages, nok heller ikke holder ret mange vågne om natten. Men læser man lovforslaget til ende, og studerer man høringssvarene nøje, opdager man hurtigt, at emnet er ganske vigtigt. Det er faktisk en fejl, regeringen og landets indenrigsminister er ved at begå med dette lovforslag.

Siden 1978, i succesfulde 32 år, har den kommunale Momsfond sikret finansieringen af en række væsentlige opgaver, og den kommunale Momsfond har bl.a. finansieret betydelig kommunal uddannelsesaktivitet, f.eks. på Danmarks Forvaltningshøjskole, vigtig forskningsindsats, f.eks. inden for Anvendt KommunalForskning og Dansk Sundhedsinstitut, og ikke mindst helt afgørende udviklingsog omstillingsarbejder.

Med forslaget her vil regeringen spare hele 56,6 mio. kr., og forslaget vil unægtelig betyde mindre uddannelse, forskning og udvikling. Det er altså den slags forslag, regeringen er fræk nok til at kalde genopretning. Regeringen lover dog, at nogle udvalgte aktiviteter, der tidligere har været finansieret af den kommunale Momsfond, fremover vil blive finansieret via finansloven, men det er vel at mærke kun i år 2011, regeringen har finansieringen på plads. Hvad så fremover?

Når man nu kender regeringen, kan man kun alt for let forestille sig, hvor disse uddannelses- og forskningsmidler forsvinder og spares hen, når der er gået nogle år. Socialdemokratiet skal derfor på det kraftigste opfordre regeringen til at nærlæse det høringssvar, Kommunernes Landsforening har afgivet. Regeringen bør lytte til KL, når de siger, at det i fremtiden vil svække mulighederne for at iværksætte udviklingsreformer .

Socialdemokratiet stemmer nej til dette forslag og opfordrer samtidig danskerne til virkelig at holde på hat og briller, når regeringen taler om genopretning. Det betyder i reglen det modsatte, nemlig nedbrud og besparelser. Kl. 10:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 10:28

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand.

Nu hørte jeg selvfølgelig godt, at hr. Lennart Damsbo-Andersen ikke var ordfører, men havde en ordførertale med fra hovedordføreren, og derfor skal jeg ikke stille spørgsmål sådan rent konkret. Men jeg vil gerne bare have præciseret, egentlig for at få det lidt på banen, med hensyn til de her forslag, som jo har med den økonomiske genopretningsplan at gøre, om det her er en af de ting, som en eventuel ny socialdemokratisk ledet regering vil tilbagerulle. Det vil jeg frygtelig gerne vide.

Altså, det, jeg sådan set gerne vil have undersøgt, måske frem til andenbehandlingen, og som vi kunne få en melding fra ordføreren om her i dag, er, om det er noget, man vil tilbagerulle. Altså, vil man putte de her 237 mio. kr. tilbage i en fond efter et eventuelt valg, hvor man vinder valget? Og vil man også begynde at genindbetale 56 mio. kr. om året?

Det er bare sådan for lige at få det på plads, for jeg vil gerne høre om holdningen til det på et senere tidspunkt fra Socialdemokraterne.

Kl. 10:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:29

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg havde sådan set regnet med, at det spørgsmål nok ville komme, så jeg har selvfølgelig fået tallene med fra ordføreren.

Det er en del af S og SF's finanslovforslag i år, så et helt tydeligt svar til hr. Hans Kristian Skibby er: Ja, det vil vi rulle tilbage. Det er en del af den finansiering, vi har fremlagt.

Kl. 10:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 10:29

Sophie Løhde (V):

Jeg vil bare spørge ordføreren, om en finanslov er 1-årig eller fler-årig.

Kl. 10:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:29

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Så vidt jeg ved, laver man finanslov hvert år, så man skal ikke kigge længere ud end det, man lige gør.

Kl. 10:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 10:29

Sophie Løhde (V):

Så må vi også antage, at det, som ordføreren læste op i sin tale, vil man trække tilbage og dermed beklage, at man både sidder og brokker sig over, at der ikke er sat nogen bestemte tal af på en finanslov for 2012, 2013, 2014 og 2015, som ikke eksisterer, og rent faktisk anerkender, at de forskningsinstitutioner, som ordføreren selv frem-

hævede var vigtige, netop får videreført deres bevilling på finansloven for 2011 svarende til det beløb, de får i dag. Og dermed synes jeg også, at ordførerens kritik er en anelse hul med hensyn til at nævne, at så er der kun taget stilling til 1 år. Altså, så må man jo forudsætte, at ordføreren har en opfattelse af, at finanslove er flerårige, eller at man ønsker det.

Kl. 10:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:30

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er selvfølgelig rigtigt, at som Venstres ordfører fremlægger det, er det flerårigt, det er der ikke nogen tvivl om. Men vi kan jo se på den måde, tingene bliver bearbejdet på med den regering, vi har nu, at der kan man kun regne med 1 år ad gangen.

Kl. 10:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Hr. Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:31

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Som det tidligere er blevet nævnt i forbindelse med behandlingen af det her lovforslags første behandling, er det jo en del af udmøntningen af aftalen om genopretning af dansk økonomi – en aftale, som blev indgået i maj måned mellem regeringen og Dansk Folkeparti. Det betyder selvfølgelig og ikke overraskende også, at Dansk Folkeparti støtter det her forslag. Det er jo sådan, at vi med det her forslag forventer at tilvejebringe et provenu til statskassen på 237 mio. kr. i 2011, og vi forventer også, at der efterfølgende år vil være en mindre udgift på det her område på 56 mio. kr., i og med at man jo stopper indbetalingerne til Momsfondet, som så bliver annulleret og nedlagt. De 180 mio. kr. heraf overføres så til statskassen umiddelbart efter lovens ikrafttrædelse.

Det er selvfølgelig for at tilvejebringe nogle af de penge, der skal til for at sikre den økonomiske stabilitet, som er pinedød nødvendig for dansk økonomi. Derfor har Dansk Folkeparti jo støttet og indgået i de her forhandlinger om aftalen om genopretning af dansk økonomi tilbage i maj måned 2010, fordi det selvfølgelig er vigtigt, at vi har styr på landets finanser, og at vi også tager ejerskab til og også har en del af ansvaret for, at den tilstrækkelige økonomi er til rådighed. Det betyder også, at det, når man laver besparelser, også *er* besparelser. Man kan lige så godt kalde en skovl for en skovl. Det er en besparelse, og det er nogle penge, som ikke mere er til rådighed, og som blev fjernet på statens finanser på det her punkt.

Så er det rigtigt, at der er en diskussion om fremtidige finanslove, og om der vil være penge til at sikre, eller om der ikke vil være penge. Det er jo altså sådan, at det ikke er nogen hemmelighed, at vi ikke har intentioner om, at alle de forskellige institutter osv., som har draget nytte af nogle af de her finansieringsmuligheder, skal gå fra hus og hjem. Vi har KREVI, vi har Center for Offentlig Kompetenceudvikling og forvaltningshøjskoler osv. osv. Der skal selvfølgelig også stadig væk forskes i de ting, som de sidder og behandler i Danmark, med kommunalpolitiske briller.

Men lovforslaget, som det ligger her, støtter vi, og det er en del af den genopretningsplan, som vi er en del af.

Kl. 10:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 10:33 Kl. 10:35

Meta Fuglsang (SF):

Nu tror jeg, at de fleste af os ved, at kommuner – og regioner for den sags skyld – er noget pressede på det, man skal levere, den service, man skal levere, og den gode økonomi, man skal levere, og den effektivisering, som der hele tiden forventes af dem. Derfor er det jo lidt overraskende at høre et forsvar for et forslag, hvor kommunerne faktisk mister nogle muligheder for at efteruddanne og forske i netop præcis de ting, som skal gøre, at kommunerne bliver bedre. Derfor kan det godt virke lidt selvmodsigende, at man stiller nogle krav til kommunerne og forventer, at de har ansvaret for det, og alligevel skal de også fratages nogle af de muligheder, de har for så faktisk at forberede sig på den opgave, de er blevet pålagt. Så jeg vil gerne spørge ordføreren, om ordføreren mener, at det her er en relevant besparelse, om det er den bedst mulige besparelse, om der ikke var nogle andre steder, vi kunne finde pengene, hvor man kunne sige, at der hentes de fra noget passivt i stedet for her at hente dem fra noget, som faktisk måske er en investering i en bedre økonomi fremover.

Kl. 10:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:34

Hans Kristian Skibby (DF):

Man kan altid diskutere, hvor man nemmest og bedst finder de penge, der skal til for at finde balance i statens finanser. Det er ikke nogen nem løsning, for det er jo selvfølgelig også nogle steder, hvor man går ind og peger nogle ting ud, som man måske er lidt ked af ryger ud af den statslige finansiering. Men omvendt må man også finde den løsning, hvis man ellers ønsker at påtage sig et politisk ansvar og ikke bare stiller sig på bagbenene og siger, at man har en meget, meget bedre løsning på det her, ved at folk skal arbejde 12 minutter længere osv. Det her er rent konkret fagpolitik. Det er penge, der skal findes. Det er kroner i hånden, der skal til, for at statens finanser hænger sammen, og så nytter det ikke noget, at man kigger på fuglene på taget. Så på den måde kan jeg ikke rigtig se, at det har nogen relevans for det her.

Fru Meta Fuglsang er jo ny her i Folketinget, men vi har jo tidligere behandlet forslag fra SF, hvor man finansierede en masse investeringer på skoleområdet ved at nedlægge det danske hjemmeværn. Man ville nedlægge det danske hjemmeværn og spare 500 mio. kr. fra SF's side. Nu er SF med i forliget, som sikrer hjemmeværnet. Så hurtigt kan tingene bevæge sig i dansk politik.

Kl. 10:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 10:35

Meta Fuglsang (SF):

Jeg forstår det her på den måde, at ordføreren mener, at det her er en fornuftig besparelse, og det er det, der sådan set undrer mig. Vi kan godt diskutere, hvad man så skal eller ikke skal spare på, men er ordføreren ikke enig med mig i, at når man sparer på kommunernes mulighed for at forske, efteruddanne, foretage udviklingsarbejde, så er man også med til at spænde ben for deres muligheder for rent faktisk at leve op til de krav, som bliver stillet ikke mindst fra regeringen og Dansk Folkeparti, når det handler om effektivisering, og at det på længere sigt faktisk kan være en besparelse, som kan være rigtig dyr?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:35

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu spurgte ordføreren, om det var en fornuftig besparelse. Det er i hvert tilfælde en nødvendig besparelse, for det var altså en båndlagt opgave, at man skulle finde de penge, som sikrer balancen i dansk økonomi. Så nytter det jo ikke noget at tro, man kan finde pengene uden at finde dem. Man er nødt til at tage dem nogle steder for at finde de penge, for at anvise den finansiering, der skal til for at sikre den balance i vores samfundsøkonomi og nationaløkonomi, og det får man altså ikke bare ved at kigge på fuglene på taget. Man er nødt til at gå ind og kigge på, hvor man finder de her penge. Så kan man diskutere, hvor fornuftigt det er, eller hvor ufornuftigt, men det var nødvendigt, og det er nødvendigt, at vi får balance i de statslige økonomier. Så vil jeg også gerne sige, at det jo trods alt ikke er sådan, at vi gør kommuner og regioner til ulande med det her forslag.

Kl. 10:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 10:36

Line Barfod (EL):

Jeg er helt enig i, at man er nødt til at få lukket det hul i statskassen, som regeringen og Dansk Folkeparti har skabt med deres mange skattelettelser. Men spørgsmålet er jo, hvordan man lukker det. Det er ikke en naturlov, at det er uddannelse og forskning, man skal skære ned på. Tværtimod er vi mange, der mener, at det gør, at hullet bliver endnu større i fremtiden, hvis man bliver ved med at skære ned på uddannelse og forskning, for så mangler vi den viden og de uddannede mennesker, vi skal bruge fremover.

Men man kunne jo politisk f.eks. vælge at sige, at de 10 pct. rigeste i dette land skal betale det samme i skat næste år, som de betalte sidste år. Så ville man have 7,3 mia. kr. mere, og så ville man hverken behøve at skære ned her konkret eller foretage de mange nedskæringer, der sker ude i kommunerne i øjeblikket. Så det er jo en ren politisk beslutning.

Men kan hr. Hans Kristian Skibby ikke forklare, hvorfor han mener, det er fornuftigt at skære ned på uddannelse og forskning, hvilket kommer til at give større huller i fremtiden?

Kl. 10:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:37

Hans Kristian Skibby (DF):

Men det er altså sådan, at når man er med i et flertal, er det, fordi man skal opnå nogle resultater, og man er nødt til at have forståelse for, at det er samfundsøkonomien, der er det bærende element i det danske samfund. Så nytter det ikke noget, at man bare begynder at kigge på fuglene på taget, som jeg sagde før, og begynder at finde luftige investeringsmetoder. Det er jo ikke mange måneder siden, vi havde et forslag her i salen, hvor netop Enhedslisten foreslog, at man skulle kunne få op til 30.000 kr. månedligt i dagpenge. Det var så en udgift på 65 mia. kr. om året, jævnfør beregningerne fra Beskæftigelsesministeriet.

Altså, vi er nødt til at forholde os til den konkrete verden, og så nytter det ikke noget, at man kommer med alle mulige gode måder at finde penge på, her 7,3 mia. kr. Enhedslisten er kommet med så mange vidtløftige forslag her i Folketingssalen, som har kostet så

Kl. 10:41

mange milliarder. Vi andre prøver så på at anerkende, at vi skal have balance i vores statsfinanser, og det får man altså ikke ved at opfinde endnu dyrere løsninger. Det gør man ved at gå ind og kigge på, hvordan vi finder de penge, der skal til, på den blideste måde og på den måde, som koster mindst i forhold til det, som vi ellers ikke ville have givet afkald på. Så den besparelse, vi taler om her, er en nødvendig besparelse.

Kl. 10:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 10:38

Line Barfod (EL):

Det er jo et spørgsmål om, hvad man vil spare på. Vi fremlægger forslag, hvor man tager fra de 10 pct. rigeste, og vi siger, at vi mener, at de 10 pct. rigeste godt kan holde til at betale det samme i skat næste år, som de betalte sidste år. Det er konkrete penge, det er ikke fugle på taget eller noget, som man skal vente og se effekterne af. Det er helt konkret. Vi ved, hvad de betalte sidste år, og vi kan se, hvad de vil kunne betale næste år.

Det, Dansk Folkeparti gør i stedet for, er, at de her skærer ned på uddannelse og forskning. Lige inden sommeren så vi, at man skar ned på dagpengene, uden at man så ville stå ved, hvad det egentlig var, man gjorde. Det fremgik af forslaget, at man kunne regne med, at der ville komme 1,5 mia. kr. i øgede udgifter til kontanthjælp. Det var altså en lang række mennesker, som ville ryge ud i en stor social nedtur. Det ville regeringen og Dansk Folkeparti ikke stå ved. Man påstod, at sådan ville det slet ikke gå, men det er jo netop en politik, som man ikke aner hvad konsekvenserne er af. Så hvis der er nogen, der ikke vil være med til at gøre det, der er nødvendigt, nemlig at sige, at de rigeste i dette samfund godt kan betale noget mere i skat, ligesom de gjorde sidste år, så er det altså Dansk Folkeparti.

Kl. 10:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:39

Hans Kristian Skibby (DF):

Men altså, jeg synes, at den her diskussion illustrerer ganske fortrinligt, hvad det er, vi kan se frem til, hvis vi får en socialdemokratisk ledet regering her i landet, som bliver afhængig af Enhedslistens fire, fem, seks mandater. Et andet forslag, som Enhedslisten er kommet med uden at kunne finde en konkret finansiering, kom jo netop i forbindelse med den her recession, altså tilbagegang i dansk økonomi, hvor man kunne se et stigende antal tvangsauktioner i Danmark.

Der kom jo et forslag fra Enhedslisten om at opkøbe alle danske ejendomme på tvangsauktion og så lade borgerne bo i deres huse, uanset om det var en bankmand på Strandvejen i Hellerup, der var gået fallit, eller om det var en fattig landmand ovre fra Løkken-Vrå-området. Det var et forslag fra Enhedslisten, som ville koste et utal af milliarder. Jamen det ville det da! Man kan da ikke købe en ejendom på tvangsauktion uden at betale. Altså, hvis man køber en ejendom på tvangsauktion, skal man også betale det, den bliver budt op til af dem, der har penge til gode i den pågældende ejendom. Enhedslisten foreslog altså i forbindelse med krisehåndteringen, at man skulle købe alle danske ejendomme på tvangsauktion. Jeg siger velbekomme, for der er ikke balance i økonomien.

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Meta Fuglsang fra SF.

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Jeg kan jo starte med at sige, at SF ikke kan støtte det lovforslag, der ligger her.

Det forslag, vi ser her, er jo en del af de besparelser, der ligger i regeringens genopretningspakke. De besparelsesforslag, vi får løbende i de forskellige sagsområder, viser jo de prioriteringer, der ligger i regeringens økonomiske overvejelser, og det er nogle prioriteringer, som vi er dybt uenige i. Her går det ud over Momsfondet, der senest efter nogle ændringer er blevet brugt til at finansiere kommunale og regionale uddannelsesaktiviteter, AKF, KREVI og DSI. De tre institutter bliver videreført, men derudover er det uafklaret, hvordan uddannelsesaktiviteterne videreføres.

Jeg synes, det er meget overraskende, at forslaget her er fremsat, for det trækker i en helt anden retning end de intentioner, der ligger i udmøntningen af globaliseringspuljen fra 2006. Det er derfor svært at se en klar linje i den politik, regeringen har omkring uddannelse, betydningen af efteruddannelse, udvikling og forskning.

Der er flere problemer i forslaget, som det ligger her. For det første at der i det hele taget sker en besparelse på uddannelse og forskning, og for det andet at man giver regeringen og staten mulighed for i større udstrækning at disponere over de midler, der er. Det vil sige, at man ændrer den indflydelse, der er på, hvordan man bruger midler, der er tilgængelige. Overordnet set er det yderst beklageligt, at der skæres i forskning og efteruddannelse, der vedrører, hvordan man gør den offentlige sektor bedre og mere effektiv, og det ikke mindst i en tid, hvor de krav, der stilles til kommunerne, er meget store og ofte handler om effektiviseringer.

Det er klart, det hører vi jo her, at der er et provenu, at man får nogle penge i kassen, og det kan lyde besnærende. Men det, jeg savner, er overvejelser om de andre konsekvenser, det her forslag har, og ikke kun de konsekvenser, det har i form af et provenu.

Efter den nuværende ordning med Momsfondet i behold er der en bestyrelse med repræsentation fra kommuner og regioner, der har indflydelse på forskning og uddannelse. Det gode ved det er, at det giver en relevant indflydelse til dem, der ved, hvor skoen trykker, dem, der er tæt på og ved, hvad der skal til. Det forsvinder nu, og det skal jeg være den første til at beklage.

Så uanset pæne ord om betydningen af uddannelse og udvikling gør regeringen noget andet, når den faktisk handler. Det står jo klart, at kommunerne har ansvaret for efteruddannelse, som det også blev nævnt af Venstres ordfører, og ja, kommunerne har ansvaret for det. Men forslaget her er desværre med til at skubbe til en udvikling, hvor regeringen styrer kommunerne meget stramt, forventer meget af dem og samtidig begrænser kommunernes handlemuligheder og prioriteringsmuligheder og nu også griber ind i kommuners og regioners indflydelse på det udviklingsarbejde, der kunne understøtte, at kommunerne overhovedet bliver i stand til at leve op til de krav, der bliver stillet til dem.

Det er i bedste fald dobbeltmoralsk, at man på den måde arbejder imod det, man faktisk stiller af krav til kommunerne, og at man ikke bruger den kompetence og den viden, der ligger hos kommuner og regioner, når det handler om, hvad der er brug for af efteruddannelse, forskning og udvikling. Så SF kan ikke støtte forslaget.

Kl. 10:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Kristian Skibby for en kort bemærkning.

Kl. 10:44

Hans Kristian Skibby (DF):

Nu nævnte fru Meta Fuglsang jo selv dette med, at det kunne være dobbeltmoralsk. Det kunne det jo også godt være, hvis man stemmer nej til det her og så samtidig ikke vil tilbagerulle den her økonomiske prioritering efter et eventuelt valg, hvor det netop kunne ske, at SF får afgørende indflydelse på et nyt regeringsgrundlag.

Der vil jeg gerne spørge ordføreren rent konkret: Nu stemmer man jo tilsyneladende nej til det her forslag omkring dansk økonomi og stabiliteten i genopretningsplanen, men hvis vi nu får en ny regering efter næste valg, vil SF så tilbagerulle den her prioritering? Ja eller nej.

K1 10:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:44

Meta Fuglsang (SF):

Den socialdemokratiske ordfører har redegjort for vores holdning til det her og har sagt, at vi ikke ønsker, at der sker den her nedskæring. Og der er S og SF enige; det er et fælles udspil, vi har lavet, og vi står sammen om at skabe en bedre udvikling, end den nuværende regering tilsyneladende er i stand til.

Kl. 10:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:45

Hans Kristian Skibby (DF):

Det var et pænt svar, men jeg hørte hverken ordet ja eller nej. Jeg vil bare gerne høre rent konkret: Ja eller nej.

Kl. 10:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:45

Meta Fuglsang (SF):

Jamen vi ønsker ikke, at der sker de her nedskæringer. Vi ønsker, at der skal bruges det samme på uddannelse og forskning, som der bliver nu, og vi ønsker også, at det uddannelses-, forsknings- og udviklingsmæssige arbejde, der er, sker i samarbejde med kommuner og regioner, og at de har indflydelse på det. Vi ønsker ikke en fuldstændig centraliseret styring af, hvad kommunerne gør, og hvad der skal være af efteruddannelse.

Kl. 10:45

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Tage Leegaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:45

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Da den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlov, desværre ikke kan være her, har jeg lovet at afgive en begrundelse for vores holdning til lovforslaget.

Lovforslaget er en del af genopretningspakken, hvor regeringen sørger for, at der kommer styr på de offentlige udgifter. Takket være en fornuftig økonomisk politik og de skattelettelser, som regeringen har gennemført for at skabe vækst, har Danmark et mindre statsunderskud end næsten alle andre lande. Danmark er jo desværre også ramt af finanskrisen og har et betydeligt underskud på statsbudgettet. Hvis man er ansvarlig politiker, tager man hånd om problemet ved at sørge for at bringe balance mellem udgifter og indtægter, og det er det, vi gør her. Det udgør et væsentligt element i genopretningspakken, som er afgørende for dansk økonomi.

Derfor støtter De Konservative forslaget.

Kl. 10:46

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Erika Lorentsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

I Det Radikale Venstre lægger vi stor vægt på uddannelse og forskning, fordi vi tror på, at det er det, vi skal leve af i fremtiden, og det kan ikke nytte, at vi sparer så meget, at vi ikke har noget at leve af i fremtiden.

Momsfondet har sikret vigtige kommunale opgaver, som andre ordførere har været inde på, og vi ved alle, hvor pressede kommunerne er økonomisk på grund af den her regerings nedskæringspolitik. Det Radikale Venstre ønsker ikke at medvirke til nedskæringer på uddannelse og forskning, og vi er derfor imod forslaget.

Kl. 10:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten. Ja, det går hurtigt i dag. Galop, galop.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

I Enhedslisten er vi klart modstandere af, at man skærer ned på uddannelses- og forskningsområdet. Vi mener, at uddannelse og forskning er noget af det, der er allermest behov for, når vi står i den situation, vi står i, så vi får sikret, både at vores unge får en uddannelse, og at man løbende livet igennem modtager efteruddannelse. Når vi kigger på de mange, mange offentligt ansatte i både kommuner og regioner, ser vi, at de altså har et stort behov for løbende at få en god efteruddannelse. Vi har behov for, at der løbende sker forskning i, hvordan vi gør tingene bedst muligt inden for hele vores store offentlige sektor. Derfor forstår vi simpelt hen ikke, at man med det her vil gå ind og skære ned på de midler, der er afsat til det, for det er jo det, man gør, og selv om man tilbagefører nogle af midlerne, er der jo lagt op til, at næsten halvdelen af det, der hidtil årligt er blevet brugt, fremover skal gå ned i statskassen. Vi synes altså, at det er fuldstændig tåbeligt at skære ned på uddannelses- og forskningsområdet, for at de rigeste i dette land kan blive ved med at få skattelettelser.

Vi synes langt hellere, man skulle gå ud og sige, at det ikke kun er dem, der har brug for uddannelse, og at det ikke kun er børnefamilierne og de arbejdsløse, der skal betale; vi synes faktisk, at de 10 pct. rigeste i dette land også burde være med til at betale for det store hul, der er kommet i statskassen, på grund af de skattelettelser, de har fået igennem flere år.

Vi synes ikke, at det er urimeligt at forlange, at de 10 pct. rigeste skal betale det samme i skat næste år, som de betalte sidste år. Det er altså ikke at flå nogen at sige, at de skal betale det samme i skat, som de betalte sidste år. Det ville give os de 7,3 mia. kr. mere i statskassen, som ville gøre, at vi kunne undgå nedskæringer på velfærdsområdet, og at vi kunne undgå den her nedskæring. Det synes vi er den måde, man burde gå frem på.

Der er ingen naturlov, som hr. Hans Kristian Skibby påstår der er, som siger, at man skal skære på uddannelses- og forskningsområdet. Det er et klart politisk valg om, hvor man skal skære ned. Vi har jo tydeligt set med genopretningsplanen, at der, hvor Dansk Folkeparti og regeringen mener der skal skæres, er på områder, som vedrører børnefamilierne, de arbejdsløse og dem, som har det svært i forvejen, og så nu også på uddannelses- og forskningsområdet, altså

det, der ville kunne gøre, at vi kunne få det bedre fremover. Det vil vi ikke være med til.

Vi står faktisk i en situation, hvor vi for første gang i nyere tid kommer til at stå med en ny generation, der kan se frem til at få dårligere forhold end deres forældre; der kan se frem til at blive dårligere uddannet, få en ringere levestandard og kunne regne med at leve i kortere tid end deres forældres generation. Det synes vi at vi skal sætte alvorligt ind på at forhindre.

Vi mener, det er den helt, helt forkerte udvikling, og derfor er det absolut ikke uddannelses- og forskningsområdet, man skal skære ned på.

Kl. 10:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er lige en kort bemærkning fra hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:50

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen det er jo ikke første gang, vi diskuterer økonomi her i Folketingssalen, vil jeg sige til fru Line Barfod, og det er somme tider, man kan få indtrykket af, at vi ikke er på den samme planet, for hvis man kigger på de danske statsfinanser, så budgetterer vi jo med et underskud på over 80 mia. kr., så vidt jeg husker de sidste nye tal. Anerkender Enhedslisten ikke, at når man har så store underskud, så er man nødt til at anvise nogle besparelser for at få balance i regnskabet, for hvis man bare år efter år lader underskuddene vokse og lader renteudgifterne eksplodere osv. osv., lever over evne, kan man sige, så kommer vi jo dertil, hvor det kommer til at gøre rigtig, rigtig ondt, ligesom det gør i Storbritannien, hvor de skal spare 19 pct. på alle statslige budgetter og alle driftskonti osv., fordi riget fattes penge, og de har levet over evne i alt for mange år? Anerkender Enhedslisten dog ikke i det mindste, at man er nødt til at prioritere pengene, når der er så mange steder, hvor der er et overforbrug, som der er i Danmark?

Kl. 10:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:51

Line Barfod (EL):

Vi er fuldstændig enige i, at man ikke skal leve over evne. Vi har advaret regeringen og Dansk Folkeparti i årevis om, at man levede over evne og lod pengene fosse ud af statskassen til de rigeste. Det har vi advaret om i årevis og foreslået at man holdt op med. Vi har gang på gang fremlagt forslag til finanslov, også i år, og også fremlagt forslag til genopretning og til, hvad man kunne gøre i stedet for det, som regeringen og Dansk Folkeparti kommer med, hvor vi går ind og siger, at der ikke skal være underskud på statsbudgettet.

Vi mener, det er afgørende, at vi har styr på økonomien. Vi mener bare, at pengene skal tages et andet sted. Dansk Folkeparti og regeringen mener, at pengene skal tages fra dem, der har mindst, at det er de arbejdsløse og børnefamilierne, der skal betale, at det er dem, der har mest brug for uddannelse, der skal betale. Vi mener, det er de rigeste, der bliver nødt til at undvære den store forbrugsstigning, de ellers kunne se frem til med de skattelettelser, som regeringen og Dansk Folkeparti har lovet dem til næste år.

Kl. 10:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 10:52

Hans Kristian Skibby (DF):

Meget af det, som fru Line Barfod sagde, lød i og for sig ganske fornuftigt, jeg synes bare, jeg måske ville erindre ordføreren om, at i mange af de år, hvor vi har haft debatter her i Folketinget, og hvor der har været overskud på statens finanser, har netop Enhedslisten jo faktisk klandret regeringen for, at man ville afdrage eksklusivt på gælden frem for at bruge lidt flere penge på velfærd. Da foreslog Enhedslisten faktisk, at man skulle bruge flere penge i stedet for at afdrage på gælden. Det synes jeg måske lige at man skal have med.

Men jeg vil gerne spørge her til allersidst: Når nu Enhedslisten får indflydelse, som de i hvert fald har ønsket sig igennem mange, mange år, vil man så kræve at få det her tilbagerullet? Er det et krav, man vil stille? Nu har man jo sagt, at man vil stemme nej til det her, og at man nærmest synes, det er en voldtægt af hele uddannelsessystemet i Danmark, vil Enhedslisten så kræve det her tilbagerullet? Ja eller nej.

Kl. 10:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 10:53

Line Barfod (EL):

Som jeg har forstået det, så vil der være stor enighed i den nye regering og også fra vores side om, at det her skal rulles tilbage, og at vi skal investere i uddannelse og forskning. Så det er klart, at ja, vi mener, man skal sikre, at der bliver investeret i uddannelse og forskning fremover. Vi mener faktisk, at investering er en god ting i modsætning til Dansk Folkeparti, der synes, det er bedre at give skattelettelser til de rigeste end at investere i fremtiden. Hvis man havde sørget for at investere fornuftigt, så ville vi ikke have stået med så stort et underskud, som vi gør nu. Hvis man sørgede for også nu at bruge penge på at investere i klimarenoveringer, sørgede for, at folk kom i arbejde, sørgede for, at de unge fik praktikpladser, så ville der ikke være så stort et underskud i årene fremover, som vi risikerer at komme til at se.

Så ja, vi går ind for, at man investerer, men vi finansierer det også. Vi kommer altid med forslag til, hvordan vi finder finansieringen, vi har bare nogle andre, der skal betale. Vi mener, at det er dem, der har råd til det, der skal betale, hvor Dansk Folkeparti mener, at man skal tage penge fra dem, der har mindst.

Kl. 10:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 10:54

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Finanskrisen har ført til nedlæggelse af mellem 150.000 og 200.000 job i den private sektor med deraf følgende svigt i skatteindtægter, og derfor er vi nødt til at se på statens finanser. Selvfølgelig kunne man, som oppositionen foreslår, tage pengene fra borgerne i stedet for at tage dem fra, som i dette tilfælde Momsfondet, selvfølgelig kunne man det. Og det kan man også på alle mulige andre områder; man kan tage pengene fra borgerne og give dem til den offentlige sektor. Men er det egentlig særlig fremtidsrettet, når nu problemet er, at den private sektor er blevet for lille, og at det er der, jobbene er blevet nedlagt? Er det så en god løsning at tage pengene fra den private sektor? Det er jo det, man gør, når man tager dem fra borgerne og giver dem til den offentlige sektor, fordi den offentlige sektor åbenbart er det eneste, som oppositionen kan tænke på.

Jeg synes ikke, det er en god model, og jeg synes, det er flot, at regeringspartierne sammen med Dansk Folkeparti og med støtte fra Liberal Alliance og nu også Kristendemokraterne står sammen om, at nu skal vi igennem krisen uden at skabe varige problemer for dansk økonomi; vi skal have den private sektor, de job, der ligger der, op at stå igen, og vi skal ikke vælge de nemme løsninger.

Det kommer så desværre til at gå ud over Momsfondet. Med det lovforslag, vi behandler i dag, tilvejebringes der en årlig gevinst, et årligt provenu, på 56,6 mio. kr., og derudover tilføres statskassen i 2011 umiddelbart 180 mio. kr. De går til et rigtig godt formål, nemlig genopretning af dansk økonomi, og jeg er taknemlig for, at et betryggende, et tilstrækkelig stort flertal i Folketinget er med på denne genopretningsstrategi.

Så vil jeg i øvrigt gerne understrege, at måden, det vil foregå på, vil være præget af et tæt samarbejde med kommunerne og med Danske Regioner. Jeg vil stå inde for, at nedlæggelsen og de deraf følgende ændringer vil ske i en god og ordentlig proces.

Vi viderefører finansieringen af Anvendt KommunalForskning, AKF, af Dansk Sygehusinstitut, DSI, og Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut, KREVI. Disse forskningsinstitutioner videreføres på finansloven for 2011, og derefter skal der tages stilling til den fremadrettede finansiering. Det er planen, at det er indenrigs- og sundhedsministeren, altså mig, som indtræder i Momsfondets rolle i forbindelse med disse institutioners budgetter, regnskaber osv., men der er endnu ikke truffet beslutning om den nærmere fremtidige organisering af de institutioner.

Jeg vil gerne lægge vægt på, at alle eksisterende bevillinger, herunder flerårige, som er givet, respekteres, og det fremgår også af bemærkningerne. I øvrigt vil der være en 2-årig afviklingsperiode, og bestyrelsen fortsætter sit virke og kan administrere afviklingen af Momsfondet med de resterende midler fra Momsfondets egenkapital. Jeg har skrevet til kommunernes og regionernes formænd og bekræftet regeringens støtte til ønsket om, at de resterende frie midler i 2010 anvendes målrettet til at understøtte en række af de initiativer, som i øjeblikket er højaktuelle i kommunerne og regionerne.

Jeg har bemærket kommunernes argument, når de siger, at nu er der ikke længere ligestilling mellem den måde, hvorpå staten og kommunerne støtter efteruddannelse for ansatte, altså det, som foregår på forvaltningshøjskolen i statsregi, og det, der foregår på den kommunale højskole i kommunalt regi. Jeg kan forstå, at kommunerne vil tage initiativ til en dialog om, hvordan og hvorledes den hidtidige ligestilling af tilbuddene til statsligt og kommunalt forvaltningspersonale skal videreføres på nogle områder efter Momsfondets nedlæggelse. Jeg ser frem til den dialog.

Jeg vil i det hele taget gøre, hvad jeg kan, for at gennemføre dette forslag på en så fornuftig og rimelig måde, som kommunerne og regionerne kan være tilfredse med.

Men jeg vil godt sige til fru Line Barfod og andre, også den socialdemokratiske ordfører, at når man her beskriver det, som om dette er endnu et felttog imod dansk forskning og uddannelse, så er det helt urimeligt. Forskningsbevillingerne har under denne regering kun haft én retning, nemlig opad, i hidtil uset grad. Vi lever op til alle internationale målsætninger om vækst i forskningen, så derfor er det absolut ikke et led i en kamp imod forskning. Og hvem har sagt, at disse forskningsbevillinger, vi taler om her, i nævneværdigt omfang vil blive berørt? Det er jo ikke afgjort. Og med hensyn til uddannelse er det jo ligesådan: De globaliseringsmidler, som har været anmeldt, har jo sikret, at også uddannelsessektoren fortsat er i vækst i Danmark. At så både uddannelsessektoren og sundhedssektoren må bidrage med visse spareforslag, ja, det er jo ret naturligt. Vi vender alle sten og prøver på alle måder at finde måder, hvorpå vi så lempeligt som muligt kan redde landet igennem den økonomiske krise, kan få betalt den regning, der opstod, da alt for mange private job blev nedlagt under finanskrisen. Det er det, det handler om.

Kl. 11:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 11:01

Meta Fuglsang (SF):

Tak. Hvis vi nu lader være med at kigge på selve nedskæringerne og siger, at vi nu lader være med at snakke om, hvor meget der bliver sparet eller ikke sparet, men koncentrerer os om den anden del, som går ud på, hvem det er, der skal bestemme, hvad der skal være af efteruddannelse og forskning, så vil jeg gerne høre, hvad ministeren har tænkt sig at gøre, om noget, for at sikre, at kommuner og regioner faktisk har en indflydelse på, hvad det er relevant at forske i, og hvad det er relevant at give efteruddannelse i, sådan at man sikrer, at den viden, man har derude i kommuner og regioner, faktisk bliver brugt til at være med til at bestemme, hvad der er relevant at udvikle og forske i.

Kl. 11:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 11:02

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Vi har jo noget, der hedder Socialforskningsinstituttet, som er en statslig institution, der mig bekendt løser mange opgaver, og som også kommuner og regioner er glade for, og nu får disse tidligere momsfondsfinansierede institutioner så en status, som kan minde om SFI's, altså Socialforskningsinstituttets.

Jeg kan ikke se, at der er noget problem i det, og jeg tror, jeg ganske mange gange i min tale har forsikret, at jeg ønsker et harmonisk og et tæt samarbejde med kommuner og regioner i fremtiden om disse vigtige forskningsområder. For jeg prioriterer forskning på disse velfærdsområder meget, meget højt. Vi har vel verdens største velfærdssektor, og vi ville være nogle skarn, hvis vi ikke havde en intensiv forskning i, hvordan vi gør det billigere og/eller bedre i den offentlige sektor.

Kl. 11:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 11:03

Meta Fuglsang (SF):

Men lige netop den bemærkning, lige netop det, at vi har et unikt velfærdssamfund, som skal bevares, er jo også det, der er centralt for de indvendinger, oppositionen gør mod det her forslag som mod så mange andre. For selv om der kommer pæne ord fra regeringen og diverse ministre, er det jo sjældent noget, de kan mærke derude i kommunerne, altså at det bliver bedre og bedre, og at vi bliver rigere og rigere, og derfor er der selvfølgelig nogle bekymringer i forhold til de beslutninger, der så bliver taget, når man følger den linje, regeringen har lagt, også tidligere.

Nu var vi før inde på det med besparelserne, og hvem der skulle betale, og ministeren sagde, at det var bedre at gøre det her end at tage pengene fra borgerne. Jeg kan da overordnet set dele bekymringen for, hvor mange penge vi sådan set henter hos borgerne over en bred kam, men hvis man tænker på, at vi kunne hente midlerne hos den allerrigeste del, de 10 pct. rigeste i Danmark, dem, der tjener mere end 1 mio. kr. om året, synes ministeren så stadig væk, at det er bedre at skære ned på uddannelse og forskning, når det handler om kommunerne, end at tage pengene fra de allerrigeste i Danmark?

Kl. 11:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 11:04

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Man kan altid i propagandistisk øjemed påstå, at vi, hver eneste gang der er noget, vi sparer i den offentlige sektor, så i stedet for bare kunne tage pengene fra nogle få rige i Danmark. Det er en propagandistisk måde at lægge det frem på. Jeg tror, at spørgeren udmærket ved, at vi har den mest lige befolkning i Danmark på den måde, at der ikke er noget land i verden, hvor der er så stor lighed som i Danmark, og det skyldes, at vi har et skattesystem, der flytter kolossale summer fra merebemidlede til mindrebemidlede.

Man kan altid diskutere, om det skulle være lidt anderledes. Men jeg gør opmærksom på, at vi lever i et åbent samfund, og at der altså er flere og flere, som vælger at bo andre steder, hvis de har store indtægter, og derfor kan man ikke bare sætte skatterne op, ligesom man ikke bare kan sætte afgifterne på alkohol og cigaretter i vejret, for så vokser grænsehandelen.

Der er altså grænser for, hvad man kan gøre, og jeg synes, man skal tage det med i betragtning og lade være med dette populistiske, propagandistiske med, at man, hver eneste gang der er en besparelse, så bare kunne tage det fra nogle få bankdirektører. Det er simpelt hen for poppet.

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 11:05

Line Barfod (EL):

Jeg forstår ikke helt, hvorfor det er blevet sådan i debatten, at man er populistisk og propagandistisk, hvis man siger, der skal tages fra de rigeste, mens det er sådan, at hvis man siger, at der skal tages fra folkepensionister og efterlønsmodtagere og arbejdsløse, så er det fuldstændig nødvendigt og nærmest en naturlov, at det er der, pengene skal findes. Jeg forstår ikke helt den måde at debattere på.

For mig er det en klar politisk uenighed. Hvad det for et samfund, vi ønsker? Ønsker vi et samfund, hvor vi faktisk laver investeringer i, at folk skal få det bedre, at mennesker skal få det bedre, at vi skal sikre, at dem, der arbejder med at tage sig af vores børn og vores ældre og vores syge, løbende kan få noget efteruddannelse og blive bedre til deres arbejde og dermed også få en bedre arbejdsdag og gøre det bedre for de borgere, de er sammen med? Eller ønsker vi, at bankdirektøren skal have endnu en skattelettelse næste år? Det er en politisk uenighed, og det kan vi diskutere, men jeg forstår ikke, hvorfor det ene synspunkt skal være populistisk og det andet ikke.

Kl. 11:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 11:06

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Mig bekendt rammer genopretningspakken ikke pensionister, efterlønsmodtagere og arbejdsløse. Det kan man derimod påstå at S-SF-planen »Fair Forandring« gør for visse grupper. Men skal vi nu ikke gemme det slagsmål, til der bliver valgkamp? Jeg synes ikke, det skal genopføres, hver eneste gang man behandler et forslag.

Det forslag, der ligger her, rammer i hvert fald hverken folkepensionister, efterlønsmodtagere eller arbejdsløse, så hvorfor skal vi nu blande dem ind i det? Tværtimod skærmer det borgerne mod, at det er dem, der skal betale regningen. Vi prøver at finde nogle andre end borgerne til at betale regningen, det er det, forslaget handler om.

Kl. 11:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Line Barfod.

Kl. 11:07

Line Barfod (EL):

Jeg minder bare i al stilfærdighed om, at genopretningsplanen skar 4 mia. kr. af dagpengene, og det er altså de arbejdsløse, der modtager dagpenge, og som bliver ramt.

I forhold til om man skærmer borgerne med det her forslag, er det rigtigt, at umiddelbart har det ikke direkte betydning i borgernes hverdag, om man skærer på uddannelse og forskning. Men det kommer det jo hurtigt til at få, hvis man ikke sørger for at forske i at sikre efteruddannelse, f.eks. hvordan man lige har nogle gode løfteteknikker, når man skal tage sig af ældre borgere, eller hvordan vi kunne gøre tingene bedre i vores børnehaver i forhold til vores børn. Hvor meget betydning har det, at man hele tiden propper flere og flere børn ind til færre og færre voksne i børnehaverne osv.? Det har betydning, det har direkte betydning for borgerne, og derfor er det altså afgørende, om det er her, man vælger at skære, eller om man vælger at sige: Vi dropper den skattelettelse, vi ellers havde lovet bankdirektørerne og de andre næste år.

Kl. 11:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 11:08

Indenrigs- og sundhedsministeren (Bertel Haarder):

Hele den sidste lange forklaring var så søgt, at jeg ikke vil gå ind i en nærmere polemik, men jeg vil starte med klart at vedstå, at selv om vi ikke beskærer dagpengesatserne, har vi beskåret dagpengeperioden, så den nu ikke længere er meget, meget længere end i alle andre lande. Nu ligger den på niveau med de lande, der har de længste dagpengeperioder. Det er rigtigt, og det har sparet et beløb, og det er vi ganske stolte af i regeringen. Det er også til gavn for, at folk kommer ud på arbejdsmarkedet igen, jævnfør hvor mange penge vi bruger på aktivering og andet, som vi måske ikke bruger tilstrækkelig effektivt. Men det kommer vi til nu.

Kl. 11:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af EU-regler om fremme af renere og mere energieffektive køretøjer til vejtransport m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann). (Fremsættelse 07.10.2010).

Kl. 11:09

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Eyvind Vesselbo som ordfører for Venstre.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Regeringen gør en meget stor indsats på miljøområdet; regeringen gør en meget stor indsats for at få nedbragt CO_2 -udslippet; og regeringen gør en meget stor indsats for at nedbringe forureningen i det hele taget. En af de sektorer, som er en af de store syndere på det her område, er transportsektoren, og derfor drejer det sig om fortsat at få nedbragt luftforureningen fra bl.a. partikler og NO_X 'er fra transportsektoren og få nedbragt CO_2 -udslippet.

En af måderne at gøre det på er jo selvfølgelig ved, at vi får nogle mere miljørigtige og energieffektive biler og transportmidler. Det her lovforslag siger, at både offentlige myndigheder og private virksomheder fremover skal indtænke miljøbelastning og energiforbrug, når de køber køretøjer som f.eks. biler, busser og lastbiler.

Se, det er jo en god ting, at man skal indtænke det. Tidligere stod der, at det *kunne* man gøre – det var lidt mere løst formuleret – men nu står der, at man *skal* gøre det. Det betyder, at man, inden man beslutter sig for at købe nogle biler, busser eller lastbiler, skal prøve at lave nogle beregninger på, hvad der er mest miljøbelastende, og hvor der er den bedste energieffektivitet. Det er en god måde, for på den måde kan man jo få nedbragt både CO₂-udslip og forurening.

Det er jo sådan, at Danmark allerede opfylder EU's grænseværdier på luftforureningsområdet, og vi har jo også planer om, som jeg startede med at sige, at nedbringe CO₂-udslippet dramatisk i de kommende år. Og der er det altså vigtigt, at en sektor som transportsektoren er med, fordi det netop er transportsektoren, som igennem en årrække har været den sektor, som har gjort, at CO₂-udslippet ikke er faldet så voldsomt, som det har gjort i de andre sektorer. Derfor er den her opfordring til både offentlige myndigheder og private virksomheder om, at man indtænker energieffektivitet og miljø, når man skal købe biler, en rigtig god og fornuftig ting. Og derfor kan Venstre støtte forslaget.

Kl. 11:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Per Husted som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 11:13

(Ordfører)

Per Husted (S):

Formålet med L 11 er at stimulere markedet for renere og mere energieffektive køretøjer. Med det her lovforslag bliver det obligatorisk for offentlige myndigheder og private virksomheder at stille miljøog energikrav ved indkøb af køretøjer. Lovforslaget er en gennemførelse af et EU-direktiv, så vi kan egentlig sige, at vi er på en bunden opgave i dag, og forhåbentlig er den her type lovgivning kun et over-

gangsfænomen, indtil vi finder nye måder at drive vores køretøjer frem på, som er mere miljøvenlige.

Der er en del gode organisationer, som har indgivet høringssvar. Jeg har læst høringssvarene grundigt igennem, og jeg må egentlig konstatere, at det i forhold til det her konkrete forslag faktisk er svært at finde væsentlige mangler i forslaget. Der er egentlig grund til at rose embedsmændene og – hvor nødigt jeg end vil det – også ministeren for et godt hjemmearbejde. Det er rart at se, at der stadig findes EU-direktiver på miljøområdet, som regeringen vil overholde, især når vi tænker på, hvor mange åbningsskrivelser vi modtager fra EU-Kommissionen på miljøområdet, fordi vi ikke lever op til EU-direktiverne.

I dag er det allerede praksis at stille krav til busoperatører i den kollektive trafik, så det må forventes, at L 11 ikke vil få den store praktiske betydning på det område. Ligeledes er der generelt en god forståelse for behovet for fokus på miljø inden for transport, så det må også forventes, at L 11 vil blive positivt modtaget hos alle aktørerne.

En væsentlig aktør i forhold til L 11 er busfabrikanterne. Af formålsbestemmelserne til EU-direktivet fremgår det, at fabrikanterne bør tilskyndes til at oplyse om energiforbrug gennem hele driftslevetiden samt om emissionen af CO₂ og forurenende stoffer. Det havde egentlig været naturligt, at det var et krav, at alle busfabrikanter skulle oplyse om det. De fleste seriøse aktører på det her marked gør det allerede, hvorfor det egentlig havde været positivt, hvis det havde været krav, at man *skulle* oplyse om det. For som vi alle sammen ved, har enhver branche nogle brodne kar, og det er dem, som vil profitere af, at det ikke er et indiskutabelt krav.

Forventningerne til og baggrunden for lovforslaget er, at forbrugerne vil efterspørge de data, og jo større chance er der så for, at fabrikanterne automatisk vil offentliggøre dataene. Men under alle omstændigheder, som jeg var inde på, er vi positive over for det her forslag, og med de bemærkninger, jeg er kommet med, vil jeg slå fast, at vi kan stemme for forslaget.

Kl. 11:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Ib Poulsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:16

(Ordfører)

Ib Poulsen (DF):

Dette forslag, som vi behandler i dag, er udsprunget af EU's ønske om renere og mindre forurenende offentlig transport, så 50 pct. af de offentlige indkøb bliver grønne. Det vil de fleste kunne støtte, så det offentlige kører med lavt energiforbrug og udleder færrest muligt forurenende stoffer.

Det støtter vi også, men vi vil også have en sikkerhed for, at vi ikke skaber unødvendige administrative og økonomiske byrder, når vi stiller miljø- og energikrav i forbindelse med indkøb af køretøjer til vejtransport. Her tænker vi bl.a. på, at private leverandører jo ikke kan undgå at få flere omkostninger. Det er slet ikke beskrevet i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, og måske bruger myndighederne f.eks. forskellige krav til, hvordan energi- og miljøbelastningen ved kørsel skal opstilles. Det kan jo gøres både med minimumskrav og delkriterier eller en kombination. Så bliver leverandøren jo stillet over for forskelligartede krav. Jeg vil derfor opfordre miljøministeren til, at der i udvalgsbehandlingen sker en mere nøje gennemgang af de administrative og økonomiske konsekvenser af forslaget for de private leverandører, da vi ikke finder, at lovforslaget i tilstrækkelig grad tager højde for dette.

Med disse bemærkninger skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti som udgangspunkt støtter lovforslaget.

Kl. 11:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Steen Gade som ordfører for SF.

Kl. 11:17

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Jeg skal på vegne af fru Anne Grete Holmsgaard, som er ordfører på det her forslag, meddele SF's synspunkter.

SF støtter implementeringen af det her direktiv, og dermed støtter vi også lovforslaget. Vi synes, at det samtidig kunne være anledning til, at vi kigger på, hvordan vi måske ikke bare kunne leve op til direktivet, men hvordan vi på en mere ambitiøs måde kunne leve op til direktivet ved at arbejde videre med nogle retningslinjer for, hvordan det her skal implementeres i praksis i hele landet.

Kl. 11:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Tage Leegaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Klodens ressourcer er ikke uendelige, og atmosfærens indhold af CO₂ er stigende. Det giver derfor god mening, at der i EU sættes fokus på, hvordan man begrænser ressourceudnyttelsen og selvsagt også begrænser udslippet af CO₂.

I Det Konservative Folkeparti er vi af den opfattelse, at Danmark skal være med helt fremme, når det gælder prioritering af disse globale opgaver, og vi hilser derfor dette forslag velkommen.

Forslaget forpligter offentlige myndigheder og visse private aktører til at indtænke miljø og bæredygtighed, når det gælder indkøb af køretøjer. Der er således lagt op til, at man i Danmark fremmer genbrug af visse materialer; der er lagt op til, at man benytter mere miljøvenlige materialer; og der er lagt op til, at man investerer i køretøjer, der udleder mindst muligt CO_2 , mindst muligt NO_X og færrest mulige partikler.

Dette forslag vil således være med til at gøre, at man i Danmark kommer et skridt videre med udviklingen af et bæredygtigt samfund, og det vil Det Konservative Folkeparti naturligvis gerne være med til at fremme, så vi støtter forslaget.

Kl. 11:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Erika Lorentzen som ordfører for Radikale Venstre.

Kl. 11:20

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Transportsektoren er et af de helt store problemområder i forhold til luftforureningen. I Det Radikale Venstre støtter vi derfor varmt det her lovforslag, som klart trækker i den rigtige retning med hensyn til at nedbringe luftforureningen.

Kl. 11:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

 $Tak\ til\ ordf{\'\varrho} reren.\ Hr.\ Per\ Clausen\ som\ ordf{\'\varrho} rer\ for\ Enhedslisten.$

Kl. 11:20

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Umiddelbart lyder det her lovforslag jo rigtig godt. EU har igen gjort en heroisk indsats for at forbedre miljøet i vores land. Man vil fremme brugen af renere og mere energieffektive køretøjer til vejtransport. Så langt, så godt.

Men når vi så prøver at se på, hvad det her lovforslag i praksis kommer til at betyde, er man jo så venlig, at man laver et sammenfattende skema om konsekvenserne af lovforslaget. Og der kan vi konstatere, at lovforslaget ikke har direkte økonomiske konsekvenser, det har ikke direkte administrative konsekvenser, og det har sådan set heller ikke direkte miljømæssige konsekvenser.

Derfor må man vel et eller andet sted stille sig selv spørgsmålet, hvad det er, vi er i gang med at behandle her i dag, for det er et lovforslag, der overhovedet ikke har nogen konsekvenser. Dertil har EU altså drevet os: at vi nu står og behandler lovforslag, som foregiver at skabe bedre vilkår for miljøet, men som ingen konsekvenser har.

Jeg synes sådan set, at ministeren enten her i sin tale eller i udvalgsarbejdet bliver nødt til at sandsynliggøre over for Folketingets Miljøudvalg, at dette lovforslag får konsekvenser for miljøet, for ellers vil jeg sige, at jeg om ikke af andet så af respekt for Folketingets tid vil stemme imod lovforslaget, når det kommer til tredje behandling, for vi medvirker altså ikke til at vedtage lovændringer af hensyn til EU, der ingen konsekvenser har – selv om man selvfølgelig kan hævde, at det så heller ikke gør nogen skade. Jeg mener, hvis jeg skal være helt ærlig, at behandlingen af det her lovforslag, som det er fremsat, er ren spild af tid.

Kl. 11:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren, der har mulighed for at svare.

Kl. 11:22

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Lad mig da starte med at sige tak for den overvejende positive modtagelse af det her lovforslag. Jeg skal forsøge her i min tale at komme ind på hr. Per Clausens bekymringer omkring lovforslaget, for helt overordnet set er formålet med det her lovforslag jo at fremme renere og mere energieffektive køretøjer. Jeg har også konstateret, at stort set samtlige af Folketingets partier er enige med mig i, at det er et godt og vigtigt formål at holde fast i.

Det bliver jo sådan, som også nævnt, at alle offentlige myndigheder og private virksomheder, som er omfattet af EU's udbudsdirektiver, fremover skal indtænke miljøbelastning og energiforbrug, når de køber køretøjer som f.eks. biler, busser og lastbiler. Det betyder jo så, at vi på et fælleseuropæisk plan får brugt den her store offentlige købekraft, vi har, til at sætte en udvikling i gang. Og der er regeringen altså meget enig i – og jeg er glad for at konstatere, at et stort flertal her i Folketinget også er enig i det – at det er positivt at bruge det offentlige indkøb som en grøn løftestang. For alene det offentlige indkøb i Danmark beløber sig til samlet set omkring 160 mia. kr. om året.

Når den her indkøbskraft eller den her store indkøbsmuskel bliver brugt strategisk, kan der jo netop høstes rigtig mange miljøfordele. Vi giver her producenterne et incitament til at satse hårdere på udviklingen af renere og mere energieffektive produkter, og med et marked og en væsentlig efterspørgsel på miljørigtige produkter vil virksomhederne jo være langt mere villige til at tage de risici, der følger med i udviklingen af ny teknologi og nye produkter.

Så med de nye regler lægges der altså op til en stramning i forhold til tidligere praksis i arbejdet med grønne indkøb, og det nye er jo altså, at miljø- og energiforhold skal inddrages ved indkøbet. Hidtil har det være frivilligt både i dansk og i europæisk kontekst.

Vi vil selvfølgelig følge tæt, hvilken effekt den her mere håndfaste tilgang til offentlige grønne indkøb får, og i den forbindelse netop, hvordan markedet og indkøbere reagerer. Og vi vil også fortsat lægge meget vægt på, at vi kan nå meget langt med frivillighed i forbindelse med grønne indkøb. Det afspejler sig jo også i de øvrige

initiativer, vi tager på det her område, f.eks. hele Partnerskabet for offentlige grønne indkøb og det netop etablerede Forum for Bæredygtige Indkøb.

Da der er tale om fælles EU-regler, forventer vi en effekt på den europæiske efterspørgsel på renere og mere energieffektive køretøjer, fordi indkøberne nu netop bliver pålagt at forholde sig til bilernes, bussernes og lastbilernes miljøpåvirkning. Og det her vil jo altså bidrage til at drive den teknologiske udvikling i en retning, som vi ønsker og finder nødvendig på hele transportområdet.

Så er det korrekt, som hr. Per Clausen siger, at selve miljøeffekten af de her nye regler ikke er opgjort specifikt for Danmark endnu. Men ifølge EU's fremskrivninger vil de nye regler på europæisk plan potentielt kunne reducere NO_{X^-} og CO_2 -emissionen fra de berørte køretøjer med omkring 30 pct. og emissionen af partikler med op til hele 70 pct.

Der er naturligvis en masse usikkerheder knyttet til de her estimater, som der alt andet lige er tale om, og derfor er det meget vigtigt for mig at pointere, at hovedformålet med det her direktiv altså er at få stimuleret markedet, så der skabes en markant efterspørgsel på renere og mere energieffektive køretøjer, og så bilproducenterne netop på den her måde får et væsentligt incitament til at satse hårdere på udvikling af renere og mere energieffektive køretøjer.

Kl. 11:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 11:26

Per Clausen (EL):

Jeg skal bare være helt sikker på, at jeg har forstået ministeren rigtigt. Jeg forstår det på den måde, at ministeren siger, at det, der er substansen i det her lovforslag, er, at man erstatter en »kan«-bestemmelse med en »skal«-bestemmelse. Betyder det, at kommuner og andre offentlige myndigheder fremover *skal* inddrage de her miljøhensyn, når de foretager indkøb, altså at der faktisk sker en reel ændring, og er det derfor, ministeren forventer, at det har konsekvenser?

Kl. 11:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 11:26

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Det er fuldstændig korrekt. Ifølge det her bliver det sådan nu, at alle offentlige myndigheder og private virksomheder, som er omfattet af EU's udbudsdirektiver, og operatører i den kollektive trafik fremover *skal* indtænke miljøbelastning og energiforbrug, når de køber køretøjer.

Kl. 11:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Per Clausen.

Kl. 11:27

Per Clausen (EL):

Men betyder det så også, at når man skal indtænke det, får det den konsekvens, at man, når man foretager indkøbet, faktisk i praksis skal ændre de metoder, man har brugt indtil nu? Eller er det nok, at man tænker på det, og at man, når man har tænkt på, ikke gør noget? Kl. 11:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 11:27

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg er nødt til at gentage, præcis hvad jeg har sagt, at man netop skal indtænke miljøbelastning og energiforbrug.

Kl. 11:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 11:27

Steen Gade (SF):

Dette for at videreføre den diskussion, som hr. Per Clausen rejste, og det spørgsmål, som ministeren ikke svarede på, og som jeg i hvert fald forsøgte at stille, om, hvorvidt man ville være med til at lave en implementeringsplan. Det er jo det, der skal sikre, at det her forslag får nogen effekt, nemlig at vi faktisk sørger for, at det her indkøb i praksis overalt i Danmark sker på en mere miljøvenlig og mere energiøkonomisk måde.

Kl. 11:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 11:28

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg redegjorde i min tale her for, at det jo er vigtigt at holde sig for øje, at vi med det her forslag tager et vigtigt skridt i retning af at stille konkrete krav til indkøbere om netop at tænke miljøhensyn ind i det daglige arbejde. Der stilles jo nogle minimumskrav til, hvilke hensyn der skal inddrages i indkøbsbeslutningen, nemlig at der skal stilles krav til energiforbrug, $\rm CO_2$ -emission og emission af forurenende stoffer som $\rm NO_x$ og partikler.

Kl. 11:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Steen Gade.

Kl. 11:28

Steen Gade (SF):

Ja, det er jeg enig i, og det er også derfor, vi støtter forslaget. Men det, jeg gerne ville have ministerens tilsagn om – og vi kan også fortsætte diskussionen i udvalget – er, at vi også laver en slags handlingsplan, som gør, at selv om der skal tages de hensyn, kunne man f.eks. få en aftale med andre indkøbere end staten om, hvad det så skal betyde i praksis, altså hvad det er, indholdet i det her skal være, så vi altså også kan udregne en miljøeffekt af forslaget.

Kl. 11:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 11:29

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg synes, det er relevant at se på det i udvalgsarbejdet og også i det hele taget fremadrettet at se på, at vi jo også efter et stykke tid må vurdere de erfaringer, der rent faktisk gøres med de her nye regler. Og der må vi så se på behovet for, om man skal operere med minimumskrav i sådan en situation.

Kl. 11:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Affaldshierarki, nationale affaldshåndteringsplaner og nationale affaldsforebyggelsesplaner).

Af miljøministeren (Karen Ellemann). (Fremsættelse 12.10.2010).

Kl. 11:29

Forhandling

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Hr. Eyvind Vesselbo som ordfører for Venstre.

Kl. 11:30

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

I mange, mange år har det været sådan, at man har opfattet affald som noget, der bare skulle væk, stuves af vejen, og som var en belastning for miljøet og for samfundet i det hele taget. Det er klart, at affald kan være et problem, men igennem de sidste mange år har det været sådan, at affald faktisk er blevet nyttiggjort på forskellig måde, bl.a. til energiforbrug, men også nyttiggjort, sådan at man enten har genbrugt noget af affaldet eller taget nogle af elementerne i affaldet og nyttiggjort dem til andre formål. Det er jo en god måde at bruge affald på, nemlig at opfatte affald som en værdi og ikke bare som noget, der skal smides et eller andet sted hen, og som er en stor belastning.

Man taler ofte om, at vi skal have nedbragt mængderne af affald. Ja, vi skal i første omgang have nedbragt mængderne af farligt affald og affald, der ikke kan nyttiggøres, så det bliver til energi. Selvfølgelig skal vi have styr på affaldet i det hele taget, og det er jo det, som det direktiv og lovforslag, som ligger her, går ud på. Vi skal nu lave nationale affaldshåndteringsplaner, og de bliver skrevet ind i miljøbeskyttelsesloven, sådan at man har nogle klare nationale planer for, hvordan man skal behandle affaldet. Den første nationale plan skal laves i 2013, og så skal kommunerne følge op i 2015.

Ud over at man skal lave en plan for affaldshåndteringen, er det også vigtigt, at man sætter ind med affaldsforebyggelsen, og det skal der så også laves planer for. Hvordan forebygger vi, at der kommer for meget affald, og at noget af det affald, som kommer, er farligt affald, som vi ikke kan bruge?

Det er de to hovedelementer, altså affaldshåndteringsplaner og affaldsforebyggelsesplaner. Vi synes jo, det er godt, at man tager fat på de ting. Derfor kan vi støtte det her forslag.

Kl. 11:33

Formanden:

Jeg siger tak til hr. Eyvind Vesselbo om lidt, for hr. Per Clausen har bedt om korte bemærkninger. Værsgo.

Kl. 11:33

Per Clausen (EL):

Jeg er jo enig med hr. Eyvind Vesselbo i, at det er rigtig godt, at vi nu får skrevet affaldshierarkiet ind i lovgivningen, og at vi også satser på affaldsforebyggelse, men jeg kunne godt tænke mig, om hr. Eyvind Vesselbo kunne fortælle mig, hvem Venstre mener skal stå for affaldsforebyggelsen. Altså: Hvem skal udføre det arbejde, der faktisk fører til, at vi forebygger affald, hvis det skal bevæge sig ud over bare at være en smuk tekst i en smuk lov?

Kl. 11:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:33

Eyvind Vesselbo (V):

Nu står det jo klart i lovforslaget, at det er miljøministeren, der er forpligtet til at udarbejde affaldsforebyggelsesplaner, og i de planer skal det selvfølgelig skitseres, hvad der er statens rolle, altså miljøministerens rolle, og hvad der er kommunernes og regionernes rolle i den her sammenhæng.

Kl. 11:34

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 11:34

Per Clausen (EL):

Men synes hr. Eyvind Vesselbo så ikke, det er et problem, at det af lovforslaget og af bemærkningerne til høringssvarene meget klart fremgår, at miljøministeren sådan set ikke har tænkt sig, at kommunerne skal spille nogen rolle?

Man kan sige, at dem, som står for affaldshåndteringen i dette land, sådan set ikke er tiltænkt nogen rolle i affaldsforebyggelsen, og derfor kunne man godt frygte, at det her ender med, at der er en hensigtserklæring på nationalt plan, som ikke får nogen som helst konsekvenser i praksis.

Kl. 11:34

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:34

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg tror, hr. Per Clausen har misforstået hovedelementerne i affaldshåndteringen og hele affaldssektorens rolle her, for det er jo kommunerne, der har myndighedsopgaven omkring affaldshåndtering, og de vil selvfølgelig også i den sammenhæng have opgaven med forebyggelse, altså affaldsmængdeforebyggelse. Så derfor har jeg svært ved at se, at hr. Per Clausen har en pointe der.

I øvrigt synes jeg, hr. Per Clausen skulle glæde sig over, at vi kommer længere frem i skoene omkring affaldshåndtering og affaldsforebyggelse. Så kan vi jo altid diskutere, hvordan de ting skal udmøntes, når det her er på plads.

Kl. 11:35

Formanden :

Tak til hr. Eyvind Vesselbo. Så er det fru Mette Gjerskov som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Mette Gjerskov (S):

Vi synes grundlæggende, at det her er et rigtig godt forslag. Det gennemfører affaldsdirektivet, og det betyder, at vi simpelt hen får bedre styr på affaldshierarkiet, bedre styr på affaldsflowet, og det er vi godt tilfredse med.

Der er dog, synes jeg, i forbindelse med nogle af de mange høringssvar, vi har fået, rejst nogle spørgsmål, som jeg synes det ville være meget relevant at vi i forbindelse med udvalgsarbejdet får drøftet og får drøftet med ministeren. For det første er der hele det her

grundlæggende mål i Danmark om, at vi vil have afkoblet væksten i affaldsmængder fra væksten i samfundet. Det vil sige, at vi, selv om vi forbruger mere, ikke nødvendigvis skal have mere affald. Det har været et mål i mange, mange år, og som der også bliver, synes jeg, stillet et meget relevant spørgsmål om i forbindelse med høringssvarene, nemlig hvornår vi kommer til sagen. Den drøftelse vil jeg meget gerne have med ministeren.

Jeg vil også gerne have en drøftelse om de to forskellige affaldshierarkier, som bliver nævnt. Ministeriet har svaret i notatet med nogle begrundelser, men dem ville jeg gerne bede om at få uddybet.

Så synes jeg faktisk også, at det spørgsmål, som hr. Per Clausen rejser, om affaldsforebyggelsen, er relevant. KL har jo stillet nogle meget relevante spørgsmål om den kommunale affaldsforebyggelse og om, hvor kommunerne kan se deres rolle i forbindelse med at undgå for meget affald. Det vil jeg også meget gerne have drøftet.

Det her er en implementering, dvs. en gennemførelse af et EUdirektiv, men det er temmelig vanskeligt, synes jeg, at gennemskue i materialet, om der er dele af det her lovforslag, som ligger ud over direktivet. Altså, er det alene en ren gennemførelse og samtidig også en plan om gennemførelse af resten af direktivet, for det her er jo kun dele af det? Vi ved jo, at det her affaldsdirektiv kommer til om en måned at give os nogle gevaldige problemer i Danmark. Det er i al fald, hvad vi forventer. 12. december sker der det, at der bliver åbnet for at transportere affald over grænserne, og med de afgiftssystemer, vi har i Danmark, risikerer vi altså, at vi sender en masse affald til Tyskland. Det er det, der er sket i Norge. Det var helt tydeligt, at det var den problemstilling, man havde i Norge, og jeg synes faktisk også, at det er ret bekymrende, om vi vil komme til at stå over for den problemstilling i Danmark. Vi står jo med en klimaminister, som står og taler om, hvor vigtig biomasse er, og at vi skal importere biomasse fra f.eks. Canada, altså transportere det tværs over Atlanten. Hvis vi så samtidig tager vores egen biomasse og sender til Tyskland, fordi vi har nogle afgifter, som er nødt til at blive justeret, så synes jeg nok, vi har en lille bog, vi skal have kigget på sammen med ministeren.

Så på baggrund af de her spørgsmål vil jeg stadig væk sige, at vi støtter forslaget, vi vil gerne have en drøftelse, og jeg vil også meget gerne bede ministeren om at organisere en teknisk gennemgang i udvalget inden andenbehandlingen, sådan at vi kan få den direkte drøftelse af det her, som er et vigtigt område, men jo også er kompliceret og har rigtig mange interessenter. Der er mange – der er mange – i Danmark, som er interesserede i at hjælpe os af med affaldet, og det skal vi helst gøre på den bedst mulige måde.

Kl. 11:39

Formanden:

Tak til fru Mette Gjerskov. Der er ikke ønske om korte bemærkninger, og så er det hr. Ib Poulsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:39

(Ordfører)

Ib Poulsen (DF):

Dette lovforslag om affaldshierarkier er udsprunget af EU's nye affaldsdirektiv. Som jeg kan forstå det, er der tale om lovgivning, der nøje følger direktivet. Vi har derfor ikke deciderede kommentarer til lovforslaget med hensyn til implementeringen af direktivet, men kunne godt tænke os, at man også ser affald som en mulighed for at understøtte virksomheder, der er gode til at genanvende affald eller bortskaffe det ved f.eks. at bruge eller sælge det som råmateriale i produktionen. Der lægges f.eks. meget vægt på bortskaffelse og lidt vægt på, at affald også er en vare, som kan handles over landegrænserne. Vi har f.eks. virksomheder, som er førende inden for affaldssortering og -genanvendelse.

Hvorfor ikke støtte disse virksomheder, hvis vi f.eks. kan hjælpe dem med at tjene penge på at genanvende elektronikaffald, eller hvad det nu kan være? Omvendt kan vi have behov for at eksportere affald til andre lande, som er bedre til visse andre ting. Med andre ord: Man skal se affald som en ressource og ikke kun som en belastning. Det kræver selvfølgelig, at der skabes et marked, hvor vi giver plads til private virksomheder. Vi håber derfor, at ministeren vil tage disse hensyn, når der skal udarbejdes planer om affaldsforebyggelse og -håndtering.

Som erhvervsvenligt parti læser vi altid bemærkningerne om de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet grundigt, og jo: Det vil medføre økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Desto mere vigtigt er det så, at man med de nye affaldsplaner stimulerer opbygningen af et marked for private virksomheder, der kan genbruge og forarbejde affald. Det kan jo ende som en eksportsucces.

Så vil jeg godt nævne, at jeg håber, at ministeren vil se på de nye affaldsgebyrer, som vælter ind ad brevsprækken til virksomheder, der skal finansiere genbrugspladser. Tusindvis af små virksomheder, der aldrig har haft så meget som en papkasse til genbrugspladsen, bliver jo præsenteret for regninger fra få tusinde kroner til op til 20.000 kr. Vi får dagligt henvendelser om dette. Kommunerne kan ikke finde ud af at administrere fritagelsesbestemmelserne, eller også drukner virksomhederne i formularer, som de opgiver at udfylde. Det er ikke nok at rette et lille komma i bekendtgørelsen. Det er nødvendigt at få en anden ordning, så kun de virksomheder, der bruger genbrugspladserne, betaler. Det er vel et rimeligt krav.

Så synes jeg, at man i den her forbindelse også skal holde øje med, at affaldet ikke skal ende på landevejen, for det er der jo, kan man sige, ikke meget miljø i. I den forbindelse tænker jeg på de mange fjernvarmeværker, vi har, som kan komme til at stå i en situation, hvor de på grund af det her direktiv måske vil kunne stå uden at have affald nok. Det er i hvert fald ikke i forbrugernes interesse.

Så der er nok at arbejde med i det udvalgsarbejde, der kommer. Med disse ord skal jeg sige, at Dansk Folkeparti som udgangspunkt støtter lovforslaget.

Kl. 11:43

Formanden :

Tak til hr. Ib Poulsen. Så er det hr. Steen Gade som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:43

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Forslaget er som beskrevet en gennemførelse af EU's nyeste direktiv på affaldsområdet, og der er en række ting, som jeg synes er forbedringer i Danmark, men der er også her en diskussion om, at det vigtigste i virkeligheden er, hvordan vi implementerer det.

Vi er positive over for at gennemføre direktivet. Det er vigtigt, at man stadig ser på affaldsforebyggelse. Når man diskuterer, at mængden skal ned, er det også vigtigt, at man har præciseret, at farlighed er vigtigt tema, at vi altså først og fremmest skal interessere os for at få de farlige elementer i affaldet bragt ned. Så der er nogle ting i direktivet, der er forbedringer.

Vi ønsker en mere ambitiøs gennemførelse af direktivet, hvor der er en større sammenhæng med ressourceeffektivitet, end jeg synes fremgår af forslaget. Og vi vil også gerne have nogle præciseringer, det kan være som ændringsforslag, men det kan altså også godt være som tilkendegivelser.

En af de ting, som kommer ind her, er, at når man skal lave affaldsforebyggende tiltag og der skal laves en national plan for dette – og det er et fremskridt, at vi skal have en sådan – kan jeg ikke forstå, at kommunerne ikke også skal have pligt og i hvert fald ret til at lave sådan nogle affaldsforebyggende tiltag og også dermed kunne få en økonomi, som gør, at det er muligt. Det er jo det, der er rejst af Kommunernes Landsforening, og som andre har været inde på. Og det mener jeg faktisk er noget vi må se på, for det er jo det, der gør, at det bliver effektivt og ikke bare til en plan i dyngen af planer.

Så synes jeg, at vi skal sikre, at ministeriet står stærkere på to områder. Det ene er, at målet er at lave en afkobling mellem vækst og affaldsmængde. Det er et fint mål, det er sådan noget, man holder taler om, men hvad sker der ude i virkeligheden? For at sikre det, mener jeg, at vi skal gøre det bundet for ministeriet, sådan at det er ministeriet, der får et tydeligt ansvar for den afkobling. Ellers mener jeg simpelt hen bare, at det er nogle ord, vi skriver, og som vi har skrevet de sidste 15-20 år i de her papirer om affald.

Det andet sted, hvor jeg mener at ministeriet skal have et klarere ansvar, er vedrørende det, der står om livscyklusvurderingerne. Det er godt, at der skal være livscyklusvurderinger, hvis man skal gå ned i hierarkiet, altså gå til en ringere behandling, end der står. Der er åbnet for, at man kan gå ind og nedgradere behandlingen af affald. Men for at det foretages ordentligt, må vi have en anden instans end kommunerne til at tage stilling til det.

Det må være sådan, at man i det mindste kan appellere en sådan afgørelse til Miljøministeriet, sådan at Miljøministeriet får en mulighed for at vurdere, om de her livscyklusanalyser er lavet videnskabeligt nok. I realiteten fuskes der rigtig meget med livscyklusanalyser. Og de er også svære at lave. Hvis man oven i købet skal tage det med, der foregår i andre lande, og som ministeren præciserer hun synes er godt, bliver det svært. Derfor vil jeg gerne have, at vi i hvert fald får en drøftelse af, hvordan vi sikrer, at kvaliteten er i orden, og at det er videnskabeligt dokumenteret, når man går ned i hierarkiet.

Så er jeg lidt optaget af, hvordan vi implementerer direktivets artikel 16 om mulighed for at begrænse overførsler over landegrænser. Det vil jeg egentlig bare gerne have at vi kigger mere på i udvalget. For jeg synes, at muligheden skal være der, det skal være tydeligt, og det skal ikke være en diskussion.

Til sidst siger ministeren jo i forbindelse med en lang række af høringssvarene, at det skal vi drøfte i forbindelse med fase 2 om affaldssektorens organisering. Ministeren vil sikkert om lidt sige til mig, at nogle af de her ting vil hun kigge på dér. Jeg mener, at vi skal tage i hvert fald nogle overordnede beslutninger i forbindelse med det her lovforslag, så vi har givet en ramme for den fase, for jeg mener, at vi er lidt bagefter med at få lavet den fase. I den sammenhæng kan man også sige, at vi i hvert fald også er bagefter med hensyn til at høre, hvordan ministeren har tænkt sig at løse det problem, som opstår den 12. december.

På den ene side skal vi jo ikke bare fjerne en affaldsafgift, som også har positive effekter. På den anden side skal vi heller ikke åbne for, at man får en utilsigtet eksport af affald til Sverige, som vel er det mest aktuelle – og ikke Tyskland, som andre har nævnt, men det kan måske være begge dele. Der imødeser jeg et initiativ fra ministeren og vil gerne have, at hun også i dag siger, hvordan hun har tænkt sig at håndtere den sag.

Kl. 11:48

Formanden:

Tak til hr. Steen Gade, og så er det hr. Tage Leegaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:48

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Tak. I Det Konservative Folkeparti er vi meget optaget af, at vi i Danmark udnytter de ressourcer, som ligger i den bedste udnyttelse af de ganske store mængder affald, der bliver produceret i vores samfund. Og vi er naturligt optaget af, at disse mængder reduceres så meget, som det nu er muligt.

Forslaget, som er en del af EU's affaldsdirektiv, lægger op til, at der skal laves en handlingsplan for affaldshåndteringen, at der skal laves en plan for affaldsforebyggelse, og at der skal laves en plan for affaldshierarkiet. I mange år er en stor del af Danmarks affald blevet brændt. Det har været en billig og god energikilde, hvor man samtidig har løst et affaldsproblem og et energiproblem. Der vil fremover naturligt være behov for stadig at brænde en stor del af affaldet, men det vil også være naturligt i en tid, hvor vi oplever, at klodens ressourcer bliver mere og mere knappe, at man ser på den størst mulige genanvendelse af affaldet. Og her er det sikkert kun fantasien, der på sigt sætter grænser for mulighederne.

I Det Konservative Folkeparti ser vi frem til, at der skal udarbejdes en national politik på området, og vi håber, at der vil være bred – det synes jeg også vi kan høre i salen i dag – opbakning til implementeringen af denne politik, da ordningen, som det også er lagt op til, rækker langt ind i fremtiden.

Det er godt, at den nationale ordning skal indføres, før kommunerne skal løfte deres del af opgaven. Dette vil medføre, at der vil blive mulighed for at gennemføre ensartede regler for hele landet, hvilket naturligvis hilses velkommen.

Hvad angår forslagets del vedrørende affaldsforebyggelse, er det naturligvis det bedste mest muligt at undgå affald, og vi ser frem til, at der sættes et arbejde i gang med at udarbejde planer med den hensigt, at der bliver produceret mindst muligt affald. I den forbindelse vil jeg dog gerne pointere, at det er vigtigt, at der ikke stilles krav til erhvervslivet, som skævvrider erhvervslivets konkurrencevilkår med risiko for tab af arbejdspladser og valutaindtægter.

Affaldsforebyggelsen ligger efter konservativ opfattelse således bedst i et fælles EU-samarbejde, hvor der kan udarbejdes fælles standarder for emballering osv.

Hvad angår lovforslagets afsnit om affaldshierarki, ser vi det som noget positivt, at man aktivt går ind og bedømmer de forskellige affaldstyper og deres anvendelsesmuligheder.

Så vil jeg gerne kvittere for bemærkningerne om, at man måske tager en diskussion i udvalget om en nærmere præcisering af den opgavevaretagelse, som der jo er bred enighed om at vi skal have løst.

Alt i alt er det et rigtig godt forslag, som Det Konservative Folkeparti støtter.

Kl. 11:51

Formanden:

Tak til hr. Tage Leegaard. Så er det fru Erika Lorentsen fra Det Radikale Venstre som ordfører.

Kl. 11:51

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

I Radikale Venstre mener vi, at nyttiggørelse af affald er rigtig vigtigt, og det er også godt at have nogle praktiske planer om, hvordan vi gennemfører det. Det er også vigtigt at forebygge affald, herunder især farligt affald. Jeg kan også tilslutte mig SF's bemærkninger i forhold til implementeringen af de her planer. Så lovforslaget trækker helt klart i den rigtige retning, og Radikale Venstre kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 11:52

Formanden:

Tak til fru Erika Lorentsen. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Der er ikke nogen tvivl om, at diskussionen om, hvordan vi skal håndtere vores affald, og hvordan vi skal forebygge mængden af affald, er en stor politisk debat både i Danmark og i EU, hvor der er meget store økonomiske interesser involveret. Og set i den sammenhæng er det fantastisk positivt, at det her lovforslag fastholder af-

faldshierarkiet og altså prioriterer affaldsforebyggelse som det vigtigste indsatsområde. Det er der, hvor der for alvor skal prioriteres med en indsats.

Desværre må vi jo så sige, at man, efter at man er nået frem til den meget, meget vigtige præcisering af, at affaldshierarkiet gælder, og at det skal gennemsyre vores politik, så går i gang med at lave en række undtagelser og diskussioner af, hvordan man kan omgå det her affaldshierarki. Det er nok der, hvor vi bliver en anelse betænkelige, fordi vi frygter, at det bliver endnu en erklæring, som ikke sætter sig igennem i praktisk politik.

Jeg skal sige, at jeg har bemærket, at miljøministeren sådan set har været ude at komme med nogle meget klare formuleringer i forhold til vigtigheden af at forebygge mængden af affald og reducere mængden af affald. Så det synes jeg sådan set man må kvittere for. Miljøministeren har godt nok på spørgsmål fra mig svaret, at det er der ikke noget nyt i, og at det har man altid gjort. Dertil vil jeg bare sige, at det er helt i orden, at ministeren er loyal over for sin forgænger og ikke praler af, at hun gør noget eller forsøger at gøre noget bedre, end hendes forgænger har gjort. Men der findes nu mange eksempler på diskussioner, vi har haft her i Folketingssalen, når spørgsmålet er stillet til tidligere ministre, som viser, at det med at prioritere affaldsforebyggelse som det vigtigste ikke nødvendigvis altid har været det, der har gennemsyret den danske regerings politik. Det er såmænd ikke mere end et års tid siden, at jeg fik at vide af en journalist, som har skrevet meget om det her, at det der med at snakke om affaldshierarki og affaldsforebyggelse var forældet, for det var alle fornuftige mennesker jo på vej væk fra. Nu kan man så konstatere, at slagsmålet i EU og i hvert fald også i første omgang i Danmark er faldet ud til fordel for at fastholde affaldshierarkiet.

Jeg synes også, at vi, hvis vi så lytter til nogle af de taler, der var fra Venstres og Dansk Folkepartis side, kunne høre, at der var mange forbehold og mange overvejelser om alle de andre hensyn, man skulle tage, og som godt kan gøre, at jeg tror, at implementeringen af det her kan blive en vanskelig sag. Men det ændrer ikke ved, at lovforslaget i hvert fald giver et rimeligt udgangspunkt for at diskutere det.

Så er der i hvert fald to uklarheder, som jeg synes er vigtige at forholde sig til. Den ene er den modsætning, der handler om, i hvor stor udstrækning man skal transportere affald hen over grænserne. Der når man jo i bemærkningerne til lovforslaget på den ene side at fastslå, at det er noget, som det enkelte land skal have en mulighed for at begrænse, hvis de har nogle åbenlyse interesser i det. På den anden side slår man lidt senere i samme tekst fast, at den der mulighed for at transportere affald, som kan forbrændes og nyttiggøres osv., hen over grænserne jo ikke må begrænses, fordi det er en vigtig del af det indre marked på området. Så jeg tror, vi skal prøve i hvert fald at diskutere, hvordan vi kan håndtere den modsætning på en sådan måde, at hensynet til miljøet bliver det absolut afgørende.

Det andet er, hvem der skal tage sig af den her affaldsforebyggelse. Det fremgår jo meget klart af ministerens høringssvar, at kommunerne i hvert fald ikke skal forvente, at de kan bruge penge, som de får ind på at bortskaffe affald, altså at de kan bruge dem til at forebygge, at der skabes affald. Så man må nok sige det på den måde, at affaldsforebyggelse indtil nu mest er en erklæring, som er kommet på EU-plan, og som vi så rutinemæssigt gentager i Danmark, fordi vi jo altid gør det, EU siger. Og i dette tilfælde vil jeg sige, at det sådan set er fornuftigt, selv om det ville være bedre, hvis partierne i Folketinget virkelig gik ind for det.

Jeg tror sådan set, at både miljøministeren og folk i Miljøministeriet da går ind for det, men jeg er måske lidt mere bekymret for det parlamentariske grundlags og regeringspartiernes holdning på det her område, for det afgørende er jo, at det bliver implementeret hele vejen ned igennem systemet i Danmark, og derfor er jeg helt enig med dem, der har sagt, at det, vi har brug for, er en plan for, hvordan

vi sikrer, at der faktisk bliver gennemført en effektiv affaldsforebyggelse, sådan at vi får et resultat på området. For på trods af, at det jo sådan set har været officiel politik i rigtig mange år, er mængden af affald jo steget fuldstændig ligefremt proportionalt, måske endda mere, med den økonomiske vækst. Så den der erklæring om, at man vil løsrive affaldsproduktionen fra den almindelige produktion og reducere affaldsproduktionen, har indtil nu kun været en erklæring. Der tror jeg altså bare, at man skal være opmærksom på, at når folk siger, at det er noget, der skal klares på EU-plan – og hvis det går rigtig højt med nogle erklæringer på ministerplan – er det, fordi man i virkeligheden satser på, at det ikke skal blive nogen succes. Fordi de økonomiske interesser, der er i at bortskaffe og nyttiggøre affald, jo også skal varetages.

Men vi vil stille nogle spørgsmål om det i udvalgsarbejdet og håber da på, at vi i hvert fald kan få igangsat en proces, der fører til, at de fornuftige intentioner, der ligger i det her lovforslag, også sætter sig spor i praktisk politik.

Kl. 11:57

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Der er ikke korte bemærkninger. Så er det miljøministeren.

Kl. 11:57

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Lad mig starte med at takke for den overvejende positive modtagelse, som det her forslag har fået i dag.

Fru Mette Gjerskov spørger konkret til, om vi kan lave en teknisk gennemgang af forslaget i udvalget inden andenbehandlingen. Det vil jeg bekræfte at vi får arrangeret. For debatten her viser jo også kompleksiteten på hele området, affaldsbehandlingen og alle de faser, vi arbejder i, og derfor er det altid godt at have en teknisk gennemgang, og det er i det hele taget godt at have den her udvalgsbehandling, hvor vi også vil kunne gå i dybden med mange af de tekniske spørgsmål, der også er blevet stillet under debatten i dag.

Jeg vil sige, at det her er en del af EU's nye affaldsdirektiv, men det er jo ikke gjort med det, og det tror jeg at enhver, der sidder som ordfører på det her område, også er klar over. Og det består som nævnt af tre elementer: de nationale affaldshåndteringsplaner, de nationale affaldsforebyggelsesplaner og endelig det såkaldte affaldshierarki.

Jeg glæder mig selvfølgelig over, at hr. Per Clausen ser det positive i, at miljøministeren er særdeles optaget af at få nedbragt mængden af affald. Det er jeg af den simple årsag, at uagtet hvor dygtige vi er til at få masser af nytte ud af vores affaldsmængder, er det også bare sådan, at alene affaldets vej til at blive affald jo også har haft en enorm miljøbelastning. Derfor er jeg oprigtig optaget af, at vi lykkes med at få afkoblet væksten i samfundet med mængden af affald. Vi har løbende set, at de her kurver har fulgtes ad. Hvordan får vi det nedbragt?

Det er jo ikke sådan, at kommunerne på ingen måde må interessere sig for det her. Selvfølgelig må kommunerne det. Men jeg er også godt klar over, hvad der ligger i spørgsmålet fra oppositionen, nemlig flere midler til kommunerne, at der altså skal bruges midler til at lave affaldsforebyggelsesplaner. Det kan vi have en længere drøftelse af, men der tror jeg måske at vi får vanskeligt ved at blive enige.

Bare for at gå lidt i dybden med, hvad det egentlig er, vi står og behandler nu, er det første element i det her lovforslag de nationale affaldshåndteringsplaner. Det er dem, vi i dag kender som de nationale affaldsstrategier. Med det her lovforslag bliver forpligtelsen til at lave nationale affaldshåndteringsplaner skrevet ind i miljøbeskyttelsesloven, så det nu direkte fremgår, at miljøministeren er forpligtet til at lave dem.

Overordnet set er der ikke de store ændringer i forhold til i dag, men de nye affaldshåndteringsplaner vil dog fremover komme til at indeholde flere elementer end det gamle affaldsdirektiv, f.eks. skal den nationale affaldshåndteringsplan indeholde en beskrivelse af den nationale affaldspolitik og en beskrivelse af prioriteringen på affaldsområdet.

De seneste affaldsstrategier har ligesom de kommunale planer været udstedt hvert fjerde år, men sådan kommer det ikke til at være fremover. Som noget nyt skal både de kommunale og de nationale planer i stedet udstedes hvert sjette år. Der kan selvfølgelig vise sig behov for at revidere dem oftere, f.eks. hvis der kommer nye behandlingsteknologier på banen.

Den nationale affaldshåndteringsplan skal første gang udarbejdes inden den 1. januar 2013, og den vil så udgøre den overordnede udmelding i forhold til de kommunale planer, så kommunerne har mulighed for at afstemme deres affaldshåndteringsplaner med de nationale planer. Så på den måde sikrer vi altså en overordnet og sammenhængende affaldsplanlægning i Danmark. Det er også grunden til, at der forventes at blive indsat en bestemmelse i affaldsbekendtgørelsen om, at de kommunale planer ikke må stride mod den nationale affaldshåndteringsplan.

Det andet element i lovforslaget er helt nyt, og det handler om affaldsforebyggelse. Der er det sådan, at direktivet nu pålægger medlemslandene at udarbejde de her affaldsforebyggelsesplaner. Det fremgår så af lovforslaget, at miljøministeren forpligtes til at udarbejde affaldsforebyggelsesplaner, som bl.a. skal indeholde en beskrivelse af målene for forebyggelsesinitiativerne og de eksisterende forebyggelsesinitiativer. På samme måde som de nationale affaldshåndteringsplaner skal de her forebyggelsesplaner også udarbejdes hvert sjette år.

Jeg er, som jeg også startede med at sige indledningsvis, meget glad for, at forebyggelsen netop er en del af det her lovforslag, fordi forebyggelse generelt er et stort og vigtigt tema, både i EU-sammenhæng og så sandelig også nationalt. Jeg synes, at vi allerede er godt på vej. Jeg hørte, at initiativerne blev efterspurgt lidt her i debatten. Der er eksempelvis hele informationskampagnen, som nu her buldrer derudad. Det er kampagnen, der hedder »Brug mere – spild mindre«. Den er et rigtig godt eksempel på et af de initiativer, som vi allerede har taget for netop at forebygge mængden af affald. I det her konkrete eksempel med den her affaldskampagne har vi også særligt fokus på hele madspildsområdet.

Kl. 12:02

Det her med, at forebyggelse er vigtig, ses jo så også i EU's affaldshierarki, hvor forebyggelse netop som noget nyt er taget med som øverste prioritet. Og det tredje og sidste element i lovforslaget handler netop om det her affaldshierarki, som nu bliver en del af miljøbeskyttelsesloven.

Affaldshierarkiet er en række forskellige behandlingsmetoder af affald samt forebyggelse, som er prioriteret på et miljømæssigt grundlag. Af lovforslaget fremgår, at affaldshierarkiet skal respekteres, når der udstedes regler og udarbejdes politikker om affald. Affaldshierarkiet og dermed også lovforslaget giver mulighed for, at de kan fraviges, hvis det vurderes, at en anden prioritering skulle være bedre for miljøet.

Grundlaget for en sådan vurdering skal baseres på den her livscyklusbetragtning, hvor man skal vurdere affaldets samlede miljøbelastning fra vugge til grav. Det vil altså sige fra det tidspunkt, hvor et stof eller en genstand bliver til affald, til det forlader affaldshåndteringssystemet som emissioner, energi eller som sekundære produkter.

Det var blot om teknikken i lovforslaget her. Jeg ser frem til udvalgets behandling af sagen. Jeg synes, det er indlysende, at der er en række tekniske spørgsmål, som vi skal have besvaret under udvalgsbehandlingen.

Kl. 12:04

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Mette Gjerskov, værsgo.

Kl. 12:04

Mette Gjerskov (S):

Tak. Der var flere af os ordførere, som rejste problemet om, at vi den 12. december risikerer at se en stor eksport af dansk affald til udlandet. Samtidig med at vi selv importerer biomasse fra andre lande, virker det jo som en hat og briller-ordning, så den vil vi gerne bede ministeren om at kommentere. Hvad er regeringens plan i den sammenhæng?

Kl. 12:04

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:05

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jamen jeg lytter også til bekymringerne om den 12. december. Jeg er heller ikke ubekymret, det skal jeg starte med at sige, i forhold til hvad der rent faktisk kommer til at ske. Diskussionen kører jo på, at afgiften på forbrænding af affald simpelt hen er konkurrenceforvridende for danske forbrændingsanlæg. Udgangspunktet i den her situation er jo afgiften – det hører så under Skatteministeriet – og det handler om, at de danske afgiftsregler i gennemsnit er konkurrenceevneneutrale. Det er sådan set det, vi skal holde fast i. Konkurrenceevne er mere end blot afgifter. Altså, man kommer jo ikke uden om, at anlæggenes effektivitet i det her tilfælde også spiller en afgørende rolle.

Vi er i fuldt sving med at se på, hvordan afgiften eventuelt kan justeres, så målsætningen fra »Grøn Vækst«, som vi også taler om i forhold til afgiftsmæssig ligestilling af både animalske og vegetabilske biomasser osv., også er et element i hele den her diskussion. Men altså, vi er nødt til også at se på anlæggenes effektivitet og kapacitet – kommer der rent faktisk til at ske en import/eksport af affald?

Kl. 12:06

Formanden :

Fru Mette Gjerskov.

Kl. 12:06

Mette Gjerskov (S):

Det glæder mig, at regeringen er ved at se på sagen, men kan vi forvente, at der vil komme et initiativ fra regeringen inden den 12. december?

Altså, vi ved jo, at der skete noget tilsvarende i Norge. Der blev der transporteret affald fra Bergen, og hvad ved jeg, helt ned til Malmø til affaldsbehandling, og det blev der lukket for fra den ene dag til den anden, da man fra politisk hold fandt nogle løsninger, som kunne fungere.

Nu er Danmark en del af EU og dermed omfattet af EU's regler på området, men afgiftsreglerne og den måde, vi håndterer det på, er jo noget, regeringen har ansvaret for, og regeringen har dermed også ansvaret for, at vi ud over en effektiv affaldsbehandling også sikrer, at vi ikke udleder en masse til atmosfæren ved at køre i lastvognstog, om det så er nordpå, sydpå, mod øst eller vest.

Kl. 12:07

Formanden :

Så er der en kort bemærkning fra hr. Steen Gade. (*Miljøministeren* (*Karen Ellemann*): Skal jeg ikke svare?) Jo, undskyld, ministeren får lov til at svare, det er passende, værsgo.

Kl. 12:07

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Tak, hr. formand. Det var rart, at jeg lige fik lov til at svare ganske kort.

Det er ikke, fordi jeg har så meget mere uddybende til den kommentar, der nu kom fra fru Mette Gjerskov, for jeg kan blot bekræfte, at vi er mere end i gang på det her område, og vil igen bare hæfte mig ved forbrændingsanlæggenes effektivitet, forbrændingsanlæggenes kapacitet og hele det regnestykke, der jo alt andet lige skal gå op, i forhold til om det så lige pludselig bliver en fordel at køre eksempelvis til Sverige eller til Tyskland. Så jeg skal love, at jeg holder udvalget tæt orienteret om de løsninger, der skal findes på det her område.

Vi er jo også nødt til at se, om vi rent faktisk står med et problem den 12. december.

Kl. 12:08

Formanden:

Så er det hr. Steen Gade.

Kl. 12:08

Steen Gade (SF):

Tak. Jeg forstod på ministerens svar, at med hensyn til hvad kommunerne kunne gøre på affaldsforebyggelsesområdet, måtte de ikke lave noget, der strider mod den nationale affaldsforebyggelsesplan. Men betyder det så indirekte, at kommunerne faktisk ikke må gøre noget mere på affaldsforebyggelsesområdet? Hvis en kommune nu var en foregangskommune og ville gå i gang med nogle initiativer på affaldsforebyggelsesområdet, ville den så ikke få lov til det i forhold til det, som ministeren svarer her? Jeg synes, det er ret vigtigt, for ellers kan det jo være en innovationsdræber at lave en national plan.

Kl. 12:08

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:08

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Jeg har meget vanskeligt ved at forestille mig, at det her forslag skulle være til hinder for det. Vi har en national strategi, som netop handler om at forebygge mængden af affald. Og at vi så i virkelighedens verden skulle nå derhen, hvor en kommune rent faktisk kan noget mere og skal bevise, at omkostningerne ikke bliver øget i den forbindelse, har jeg meget vanskeligt ved at forestille mig.

Det er klart, at vi nu går ind i en konkret sagsbehandling af et fiktivt spørgsmål, men det er i hvert fald ikke hensigten, at det, at en kommune, der kan noget på affaldsforebyggelsesområdet og kan noget, som virkelig giver en effekt af det, som vi sådan set er enige om vi ønsker, nemlig at forebygge mængden af affald, skal forhindres.

Kl. 12:09

Formanden:

Hr. Steen Gade.

Kl. 12:09

Steen Gade (SF):

Jeg er glad for tilkendegivelsen af, at det ikke skulle forhindre noget. Til gengæld er jeg lidt mere usikker på indholdet i ministerens svar. Det her bliver så bare min tilkendegivelse af, at det, jeg i hvert fald også vil arbejde for i udvalgsarbejdet, er, at der sker noget mere innovation omkring det, altså om, hvad det betyder, og jeg tror, det vil være helt forkert at sige, at det ikke må blive dyrere nogen steder. Hvis man skal prøve nogle nye ordninger af, bliver man måske også nødt til at acceptere, at det et eller andet sted giver et lidt højere affaldsgebyr. Men det kan vi kigge nærmere på, hvis ministeren er vil-

lig til det. Ellers kan man jo sige, at den eneste innovation i forhold til affaldsforebyggelse så ville foregå inde i ministeriet, og det er jeg faktisk ikke særlig sikker på er lige det rigtige sted. Når jeg interesserer mig for det, er det, fordi vi har talt om affaldsforebyggelse i rigtig, rigtig mange år uden at have leveret varen.

Kl. 12:10

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:10

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Men nu er det jo rent faktisk sådan, at der netop fra ministeriets side er puljer til miljøteknologiske forbedringer, og vi har hele kemikaliehandlingsplanen osv., så jeg synes jo i høj grad, at vi historisk set netop bidrager til at få skabt den innovation. Derfor er det at tage forskud på en problemstilling, som jeg slet ikke kan forestille mig skal opstå, fordi vi netop målrettet siger, at det her handler om at forebygge affaldsmængderne i bare at stige og stige. Hvordan gør man det? Jamen det gør man jo netop også ved at få afprøvet nye teknologier, men det er jo, som om det enøjet kun er kommunerne, der så kan være innovative på det her område.

Vi er enige om – går jeg ud fra – at det her er en opgave, der skal løftes fra mange sider. Hr. Tage Leegaard var inde på det også i forhold til emballageproduktion osv. Så vi er enige i, at der jo er mange veje, indtil det lykkes med rent faktisk at få skabt affaldsforebyggelse

Kl. 12:11

Formanden:

Tak til miljøministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget, hvis ingen gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) Valg af 7 medlemmer og stedfortrædere til Natur- og Miljøklagenævnet for perioden 1. januar 2011 til 31. december 2014.

Kl. 12:12

Formanden:

Jeg kan oplyse, at til dette valg er anmeldt følgende valggrupper: en gruppe på 94 medlemmer: Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Sambandsflokkurin og Pia Christmas-Møller (UFG)

og en gruppe på 85 medlemmer: Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Tjóðveldisflokkurin (TF), Inuit Ataqatigiit (IA), Siumut (SIU) og Christian H. Hansen (UFG).

Der foreligger indstillinger fra grupperne om valg til Natur- og Miljøklagenævnet. Navnene på de valgte kan findes på Folketingets hjemmeside og i Folketingstidende.

De pågældende er herefter valgt.

[Valgt blev:

Medlemmer:

- 1. Jens Vibjerg (V)
- 2. Marion Pedersen (V)

Ole Pilgaard Andersen (udp	peget af DF)
--	--------------

- 4. Per Larsen (udpeget af KF)
- 5. Martin Glerup (udpeget af S)
- 6. Leif Hermann (udpeget af SF)
- 7. Peter Thyssen (udpeget af RV)

Stedfortrædere:

- 1. Troels Christensen (V)
- 2. Britta Schall Holberg (V)
- 3. John Harpøth (udpeget af DF)
- 4. Tage Leegaard (KF)
- 5. Kaj Møldrup Christensen (udpeget af S)
- 6. Pelle Erik Andersen-Harild (udpeget af EL)
- 7. Christian Bundegaard (udpeget af RV)]

Kl. 12:13

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 9. november i år kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der ligeledes fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 12:13).